

Ročník 1990

Zbierka zákonov

ČESKEJ A SLOVENSKEJ FEDERATÍVNEJ REPUBLIKY

ČESKEJ REPUBLIKY / SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Čiastka 25

Vydaná 23. apríla 1990

OBSAH:

- 115. ZÁKON o používaní štátnych symbolov Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky
- 116. ZÁKON o nájme a podnájme nebytových priestorov
- 117. ZÁKON o zásluhách M. R. Štefánika
- 118. ZÁKON, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 68/1979 Zb. o cestnej doprave a vnútroštátnom zasielateľstve
- 119. ZÁKON o súdnej rehabilitácii
- 120. ZÁKON, ktorým sa upravujú niektoré vzťahy medzi odborovými organizáciami a zamestnávateľmi
- 121. NARIADENIE VLÁDY Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky o pracovnoprávných vzťahoch pri súkromnom podnikaní občanov
- 122. VYHLÁŠKA Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí o odmeňovaní pracovníkov aparátu politických strán a spoločenských organizácií
- 123. VYHLÁŠKA Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí, ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška č. 149/1988 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o sociálnom zabezpečení, vyhláška č. 165/1979 Zb. o nemocenskom poistení niektorých pracovníkov a o poskytovaní dávok nemocenského poistenia občanom v osobitných prípadoch a vyhláška č. 91/1958 Zb., ktorou sa uverejňuje opatrenie Ústrednej rady odborov o organizácii a vykonávaní nemocenského poistenia zamestnancov

Opatrenia federálnych orgánov a orgánov republík

Uznesenie Predsedníctva Federálneho zhromaždenia o určení počtu poslancov Snemovne ľudu volených na území národných republík

---

115

ZÁKON

z 20. apríla 1990

o používaní štátnych symbolov Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky

Federálne zhromaždenie Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky sa podľa článku VII ústavného zákona č. 102/1990 Zb. o štátnych symboloch Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky uznieslo na tomto zákone:

§ 1

(1) Štátny znak Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky (ďalej len „štátny znak“) používajú:

- a) Federálne zhromaždenie, jeho predsedníctvo, Snemovňa ľudu, Snemovňa národov, ich predsedníctva a Kancelária Federálneho zhromaždenia,
- b) prezident republiky a Kancelária prezidenta republiky,
- c) vláda Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky, jej predsedníctvo a Úrad Predsedníctva vlády Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky,
- d) ministerstvá a iné orgány štátnej správy Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky,
- e) Generálna prokuratúra, Štátna arbitráž, Najvyšší súd a ďalšie súdy Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky,
- f) diplomatické misie a konzulárne úrady Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky,
- g) ozbrojené sily a bezpečnostné zbory v pôsobnosti Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky,

(2) Štátny znak môžu používať štátne kultúrne a vedecké inštitúcie, škody, peňažné ústavy a ďalšie štátne orgány a organizácie Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky, ak tak ustanoví osobitý predpis alebo nariadenie vlády Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky.

(3) Štátny znak môžu vhodným a dôstojným spôsobom používať aj jednotliví občania a ich združenia.

§ 2

Štátny znak sa používa najmä:

- a) na rádoch a vyznameniach udeľovaných Českou a Slovenskou Federatívnou Republikou,
- b) na budovách, v ktorých majú sídlo osoby, orgány a organizácie uvedené v § 1 ods. 1 a 2,
- c) v zasadacích a rokovacích miestnostiach štátnych oránov Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky,
- d) na hraniciach Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky,
- e) na úradných preukazoch verejných činiteľov, funkcionárov a pracovníkov štátnych orgánov Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky,
- f) na listinách, pečatiach a úradných pečiatkach osôb, orgánov a organizácií uvedených v § 1 ods. 1 a 2,

- g) na rovnošatách alebo ich súčasťach príslušníkov alebo pracovníkov orgánov a organizácií uvedených v § 1 ods. 1 a 2, ak tak ustanoví osobitný predpis,
- h) na bankovkách, štátovkách, minciach, cenných papieroch a iných ceninách Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky.

§ 3

Za štátny znak sa považuje aj jeho jednofarebné plošné alebo priestorové vyhotovenie, pričom sa pri farebnom zobrazení pre jednotlivé farby môže používať heraldické značenie farieb.

§ 4

(1) Pre štátnu vlajku Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky (ďalej len „štátna vlajka“) primerane platia ustanovenia § 1.

(2) Štátna vlajka sa používa pri príležitostiach štátnych sviatkov, významných dní a pri ďalších oficiálnych a slávnostných príležitostiach Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky.

(3) Výzvu na použitie štátnej vlajky pri oficiálnej alebo slávnostnej príležitosti celoštátneho významu vydáva Federálne ministerstvo vnútra. V ostatných prípadoch vydáva túto výzvu príslušný národný výbor.

§ 5

Zakázané je také používanie štátnych symbolov Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky alebo ich častí, ktoré by bolo nevhodné, neprimerané alebo ktorým by sa prejavovala neúcta k týmto symbolom.

§ 6

(1) Podrobnosti o používaní štátneho znaku v ozbrojených silách Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky ustanoví prezident.

(2) Vláda Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky ustanoví prechodné opatrenia pre postupné nahradenie doterajšieho štátneho znaku novým znakom.

(3) Federálne ministerstvo vnútra ustanoví všeobecne záväzným právnym predpisom pravidlá používania štátnych symbolov Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky.

§ 7

Tento zákon nadobúda účinnosť dňom vyhlásenia.

Havel v. r.

Dubček v. r.

Čalfa v. r.

116

ZÁKON

z 23. apríla 1990

o nájme a podnájme nebytových priestorov

Federálne zhromaždenie Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky sa uznieslo na tomto zákone:

Úvodné ustanovenia

§ 1

Tento zákon sa vzťahuje

- a) na nebytové priestory, ktorými sú miestnosti alebo súbory miestností, ktoré podľa rozhodnutia stavebného úradu sú určené na iné účely ako na bývanie; nebytovými priestormi nie sú príslušenstvo bytu ani spoločné priestory domu;
- b) na byty, pri ktorých bol udelený súhlas na ich užívanie na nebytové účely.¹⁾

§ 2

S priestormi uvedenými v § 1 (ďalej len „nebytové priestory“) nakladajú ich vlastníci, prípadne tí,²⁾ ktorí vykonávajú právo hospodárenia (ďalej len „prenajímateľ“).

§ 3

Zmluva o nájme

(1) Prenajímateľ môže nebytový priestor prenechať na užívanie inému (ďalej len „nájomca“) zmluvou o nájme (ďalej len „zmluva“).

(2) Nebytové priestory sa prenajímajú na účely, na ktoré sú stavebne určené.³⁾ Miestnosti určené na prevádzkovanie obchodu a služieb možno prenajímať iba po predchádzajúcom súhlase národného výboru. Pokiaľ národný výbor do 15 dní od prijatia žiadosti o veci nerozhodne, predpokladá sa, že súhlas bol udelený.

(3) Zmluva musí mať písomnú formu a musí obsahovať predmet a účel nájmu, výšku a splatnosť nájomného a spôsob jeho platenia, a ak nejde o nájom na neurčitý čas, čas, na ktorý sa nájom uzaviera. Pri nebytových priestoroch v objektoch, s ktorými hospodári bytová organizácia založená národným výborom, možno zmluvu na určitý čas uzavrieť najdlhšie na dva roky.

(4) Pokiaľ sa zmluva uzavrie bez súhlasu národného výboru podľa odseku 2 alebo neobsahuje náležitosti podľa odseku 3, je neplatná.

§ 4

Prikázanie nájomcu

V prípadoch ustanovených zákonmi národných rád možno prikázať prenajímateľovi, aby prenajal nebytový priestor a uzavrel nájomnú zmluvu s určeným nájomcom;

§ 5

Práva a povinnosti prenajímateľa a nájomcu

(1) Ak nie je dohodnuté inak, prenajímateľ je povinný odovzdať nebytový priestor nájomcovi v stave spôsobilom na dohovorené alebo obvyklé užívanie, v tomto stave ho na svoje náklady udržiavať a zabezpečovať riadne plnenie služieb, ktorých poskytovanie je s užívaním nebytového priestoru spojené.

(2) Nájomca je oprávnený užívať nebytový priestor v rozsahu dohodnutom v zmluve.

(3) Nájomca je povinný uhrádzať náklady spojené s obvyklým udržiavaním.

(4) Nájomca je povinný bez zbytočného odkladu oznámiť prenajímateľovi potrebu opráv, ktoré má prenajímateľ urobiť, a umožniť vykonanie týchto i iných nevyhnutných opráv; inak nájomca zodpovedá za škodu, ktorá nesplnením povinnosti vznikla.

§ 6

Podnájom

(1) Nájomca je oprávnený prenechať nebytový priestor alebo jeho časť na určitý čas do podnájmu len so súhlasom prenajímateľa.

(2) Práva a povinnosti vyplývajúce z § 5 sa vzťahujú aj na toho, komu sa nebytový priestor prenechal do podnájmu.

Nájomné

§ 7

Ak výška nájomného alebo úhrada za podnájom nie je upravená všeobecne záväzným právnym predpisom, určí sa dohodou.

§ 8

Ak nájomca môže nebytový priestor užívať obmedzene len preto, že prenajímateľ neplní svoje povinnosti zo zmluvy alebo povinnosti ustanovené týmto zákonom, má nájomca nárok na pomernú zľavu z nájomného; toto ustanovenie sa vzťahuje aj na podnájom.

1) § 57 ods. 2 zákona č. 41/1964 Zb. o hospodárení s bytmi v znení zákona ČNR č. 146/1971 Zb., zákona SNR č. 159/1971 Zb.

2) § 6 zákona č. 111/1990 Zb. o štátnom podniku.

3) § 85 ods. 1 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon).

Skončenie nájmu

§ 9

(1) Nájom dojenaný na určitý čas sa skončí uplynutím času, na ktorý bol dojednaný.

(2) Prenajímateľ môže písomne vypovedať zmluvu uzavretú na určitý čas pred uplynutím času, ak

- a) nájomca užíva nebytový priestor v rozpore so zmluvou;
- b) nájomca o viac ako jeden mesiac mešká s platením nájomného alebo za služby, ktorých poskytovanie je spojené s nájmom;
- c) nájomca, ktorý na základe zmluvy má prenajímateľovi poskytovať na úhradu nájomného určité služby, tieto služby neposkytuje riadne a včas;
- d) nájomca alebo osoby, ktoré s ním užívajú nebytový priestor, napriek písomnému upozorneniu hrubo porušujú pokoj alebo poriadok;
- e) užívanie nebytového priestoru je viazané na užívanie bytu a nájomcovi bola uložená povinnosť byť vypratáť;
- f) bolo rozhodnuté o odstránení stavby alebo o zmenách stavby, čo bráni užívať nebytový priestor;
- g) nájomca prenechá nebytový priestor alebo jeho časť do podnájmu bez súhlasu prenajímateľa.

(3) Nájomca môže písomne vypovedať zmluvu uzavretú na určitý čas pred uplynutím dojednaného času, ak

- a) stratí spôsobilosť prevádzkovať činnosť, na ktorú si nebytový priestor najal;
- b) nebytový priestor sa stane bez zavinenia nájomcu nespôsobilý na dohovorené užívanie;
- c) prenajímateľ hrubo porušuje svoje povinnosti vyplývajúce z § 5 ods. 1.

§ 10

Ak sa nájom uzavrie na neurčitý čas, sú prenajímateľ i nájomca oprávnení vypovedať zmluvu písomne bez udania dôvodu, ak nie je dohodnuté inak.

§ 11

Prenajímateľ je povinný vypovedať zmluvu, ak sa mu uložila povinnosť uzavrieť zmluvu s prikázaným nájomcom.

§ 12

Výpovedná lehota je tri mesiace, ak nebolo dohodnuté inak; počíta sa od prvého dňa mesiaca nasledujúceho po doručení výpovede.

§ 13

Ak nebolo dohodnuté inak, je v prípade skončenia nájmu nájomca povinný vrátiť nebytový priestor v stave,

v akom ho prevzal, s prihliadnutím na obvyklé opotrebenie.

§ 14

Ak nebolo dohodnuté inak, nájom zaniká

- a) zánikom predmetu nájmu;
- b) smrťou nájomcu, pokiaľ dedičia po poručiteľovi, ktorý bol nájomcom, do 30 dní od jeho smrti neoznámia prenajímateľovi, že pokračujú v nájme;
- c) zánikom právnickej osoby, ak je nájomcom.

Prechodné a záverečné ustanovenia

§ 15

(1) Práva užívania nebytových priestorov, ktoré vznikli podľa doterajších predpisov, sa spravujú týmto zákonom a považujú sa za vzťahy vzniknuté na základe zmluvy uzavretej na neurčitý čas. Týmto ustanovením nie sú dotknuté práva užívania vyplývajúce z vecného bremena.⁴⁾

(2) Pokiaľ ide o nájom, ktorý vznikol z práva užívania nebytových priestorov podľa predpisov platných pred účinnosťou tohto zákona na poskytovanie služieb zdravotníckych, sociálnych, spojov, na zabezpečenie činnosti politických strán, pracovísk základného výskumu, umeleckej tvorivej činnosti, na vykonávanie divadelnej, koncertnej a osvetovej činnosti, možno ho vypovedať iba po predchádzajúcom súhlase národného výboru.

(3) Správne konania začaté podľa doterajších právnych predpisov o hospodárení s nebytovými priestormi sa k začiatku účinnosti tohto zákona zastavujú.

(4) Tento zákon sa nevzťahuje na nebytové priestory užívané podľa zákona č. 123/1975 Zb. o užívaní pôdy a iného poľnohospodárskeho majetku na zabezpečenie výroby v znení zákona č. 95/1988 Zb. a zákona č. 114/1990 Zb.

§ 16

Zrušujú sa

1. § 196, 392, 393 a § 493 ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník,
2. zákon č. 111/1950 Zb. o hospodárení s niektorými miestnosťami,
3. vládne nariadenie č. 172/1950 Zb., ktorým sa vykonáva zákon č. 111/1950 Zb.,
4. vládne nariadenie č. 52/1955 Zb. o presune pôsobnosti v hospodárení s niektorými miestnosťami,
5. smernice vlády č. 412/1959, uverejnené v čiastke 43/1959 Ú. l. (Ú. v.), pre činnosť výkonných orgánov národných výborov pri plánovitom hospodárení s nebytovými miestnosťami.

§ 17

Účinnosť

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. májom 1990.

Havel v. r.

Dubček v. r.

Čalfa v. r.

4) § 135b a nasl. zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení zákona č. 131/1982 Zb.

117**ZÁKON**

z 23. apríla 1990

o zásluhách M. R. Štefánika

Federálne zhromaždenie Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky sa uznieslo na tomto zákone:

§ 1

Na ocenenie zásluh Milana Rastislava Štefánika na vzniku samostatného česko-slovenského štátu nech je

v budove Federálneho zhromaždenia umiestnená pamätná tabuľa s týmto výrokom:

„M. R. Štefánik sa zaslúžil o vznik spoločného štátu Čechov a Slovákov“.

§ 2

Zákon nadobúda účinnosť dňom vyhlásenia.

Havel v. r.

Dubček v. r.

Čalfa v. r.

118**ZÁKON**

z 23. apríla 1990,

ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 68/1979 Zb. o cestnej doprave a vnútroštátnom zasielateľstve

Federálne zhromaždenie Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky sa uznieslo na tomto zákone:

Čl. I

Zákon č. 68/1979 Zb. o cestnej doprave a vnútroštátnom zasielateľstve sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 13 sa vypúšťa odsek 2. Doterajší odsek 3 sa označuje ako odsek 2.

2. § 16 ods. 1 sa dopĺňa o nové písmená f) a g), ktoré znejú:

„f) používať v prevádzke iba vozidlá, pri ktorých sa zistil vyhovujúci technický stav pri technickej prehliadke, od ktorej neuplynul dlhší čas ako 1 rok, prípadne kratší čas ustanovený orgánom štátnej správy, ktorý prevádzku cestnej dopravy povolil;

g) pri prevádzke vozidiel dodržiavať bezpečnostné prestávky, časy odpočinku a časy vedenia ustanovené pre vodičov cestných motorových vozidiel osobitnými predpismi.¹⁾“.

3. § 24 sa dopĺňa odsekom 4, ktorý znie:

„(4) Pre dopravu pre vlastné potreby vykonávanú podľa odseku 3 písm. c) platí ustanovenie § 16 ods. 1 písm. f) a g).“.

4. § 25 ods. 2 znie:

„(2) Iná organizácia alebo fyzická osoba²⁾ môžu vykonávať cestnú motorovú dopravu pre cudzie potreby za odplatu, len ak dostanú na to, pokiaľ nejde o prípady uvedené v § 26, povolenie od príslušného orgánu štátnej správy.“.

V § 25 sa odseky 3, 4 a 5 vypúšťajú.

1) Vyhláška Českého úradu bezpečnosti práce č. 88/1980 Zb. o bezpečnosti práce a technických zariadení pri prevádzke cestných vozidiel v znení vyhlášky č. 62/1981 Zb.
Vyhláška Slovenského úradu bezpečnosti práce č. 71/1980 Zb. o bezpečnosti práce a technických zariadení pri prevádzke cestných vozidiel.
§ 8, 9, 11, 12 úpravy Ministerstva vnútra ČSR č. SD/33-1908/75 o určovaní pracovného času cestovných pracovníkov cestnej a mestskej dopravy, reg. v číastke 33/1975 Zb., v znení úpravy Ministerstva vnútra ČSR č. SD/33-2831/77, reg. v číastke 2/1978 Zb.
Úprava Ministerstva vnútra SSR č. SD-349/1976-3 o určovaní pracovného času niektorých pracovníkov cestnej a mestskej dopravy, reg. v číastke 13/1976 Zb., v znení úpravy Ministerstva vnútra SSR č. SD-4349/1978-4, reg. v číastke 29/1978 Zb.

2) Zákon č. 105/1990 Zb. o súkromnom podnikaní občanov.

5. § 26 ods. 1 znie:

„(1) Povolenie na vykonávanie cestnej dopravy pre cudzie potreby podľa § 25 sa nevyžaduje, ak ide o:

- a) dopravu osôb a vecí uskutočňovaných v rámci starostlivosti o vlastných pracovníkov a členov družstiev, kde obsahom členstva je aj pracovný vzťah, včítane ich dopravy do zamestnania a dopravy ich detí do škôl,
- b) nepravidelnú hromadnú dopravu osôb uskutočňovanú spoločenskou alebo družstevnou organizáciou pre svojich členov a ich rodinných príslušníkov,
- c) nepravidelnú hromadnú dopravu detí za rekreačnými, kultúrными alebo telovýchovnými cieľmi a do školských zariadení,
- d) dopravu vecí, ktoré sú predmetom vlastnej výrobnnej alebo obchodnej činnosti pre odberateľov,
- e) dopravu, ktorú si na základe zmluvy o združení alebo o družstevnej spolupráci navzájom poskytujú účastníci tejto zmluvy,
- f) dopravu cestujúcich, batožín a leteckých zásielok z letiska do mestského centra alebo miesta ubytovania a späť, ako aj náhradnú dopravu uskutočňovanú československým leteckým dopravcom,
- g) dopravu pre organizácie a zariadenia vykonávajúce

údržbu diaľnic, ciest a miestnych komunikácií v rámci zimnej údržby týchto komunikácií.“

6. V § 28 sa vypúšťa ustanovenie písmena b) a ustanovenie písmena c) sa označuje písmenom b),

7. V § 29 ods. 2 sa vypúšťa ustanovenie písmena b) a zrušuje označenie písmena a).

8. V § 31 sa vypúšťa ustanovenie písmena b) a ustanovenie písmena c) sa označuje písmenom b).

Čl. II

Zrušujú sa:

1. Vyhláška Federálneho ministerstva dopravy č. 139/1980 Zb. o vyťažovaní cestných nákladných vozidiel v znení vyhlášky č. 77/1982 Zb. a vyhlášky č. 117/1984 Zb.
2. Vyhláška Federálneho ministerstva dopravy č. 58/1980 Zb., ktorou sa ustanovujú ďalšie oslobodenia cestnej dopravy pre cudzie potreby od povolenia.

Čl. III

Účinnosť

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. májom 1990.

Havel v. r.

Dubček v. r.

Čalfa v. r.

119

ZÁKON

z 23. apríla 1990

o súdnej rehabilitácii

Federálne zhromaždenie Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky sa uznieslo na tomto zákone:

Prvý oddiel

Účel zákona

§ 1

Účelom zákona je zrušiť odsudzujúce súdne rozhodnutia za činy, ktoré v rozpore s princípmi demokratickej spoločnosti rešpektujúcej občianske politické práva a slobody zaručené ústavou a vyjadrené v medzinárodných dokumentoch a medzinárodných právnych normách zákon označoval za trestné, umožní rýchle preskúmanie prípadov osôb protiprávne odsúdených v dôsledku porušovania zákonnosti na úseku trestného konania, odstrániť neprimerané tvrdosti v používaní represie, zabezpečiť neprávom odsúdeným osobám spoločenskú rehabilitáciu a primerané hmotné odškodnenie a umožní zo zistených nezákonností vyvodíť dôsledky proti osobám, ktoré platné zákony vedome alebo hrubo porušovali.

Činy, ktoré smerovali k uplatneniu práv a slobôd občanov zaručených ústavou a vyhlásených vo Všeobecnej deklarácii ľudských práv a v nadväzujúcich medzinárodných paktoch a občianskych a politických právach, pokiaľ smerovali k presadeniu takých práv nenásilnou cestou, boli česko-slovenskými trestnými zákonmi vyhlásené za trestné v rozpore s medzinárodným právom a medzinárodnému právu odporovalo aj ich trestné stíhanie a trestanie.

Druhý oddiel

Zrušenie rozhodnutí zo zákona

§ 2

(1) Právoplatné odsudzujúce súdne rozhodnutia vyhlásené v čase od 25. februára 1948 do 1. januára 1990, týkajúce sa skutkov spáchaných po 5. máji 1945

- a) podľa zákona č. 50/1923 Zb. v znení zákonov ho meniacich a dopĺňajúcich, pre zločiny, prečiny alebo priestupky úkladov podľa § 1, prípravy úkladov podľa

- § 2, vierolomnosti podľa § 4, vyzradenia štátneho tajomstva podľa § 5, vojenskej zrady podľa § 6, spolčenia sa na útoky na ústavných činiteľov podľa § 9, násilia proti ústavným činiteľom alebo privlastňovania si ich moci podľa § 10, urážky prezidenta republiky podľa § 11, neprekazenia alebo neoznámnia trestných podujatí podľa § 12 ods. 1 vo vzťahu k činom podľa § 1, 2, 6 a 9, rušenia všeobecného mieru podľa § 14 ods. 1, 5, 6 a § 14a, výzvy na neplnenie zákonných povinností alebo na trestné činy podľa § 15 ods. 1 a podľa § 15 ods. 3 vo vzťahu k zločinom podľa § 1 a 2, štátu nepriateľského združovania sa podľa § 17, šírenia nepravdivých správ podľa § 18, hrubej neslušnosti podľa § 20, nedovoleného spravodajstva podľa § 23, ohrozovania obrany republiky podľa § 24 alebo schvaľovania trestných činov podľa § 16 vo vzťahu k uvedeným zločinom alebo k prečinom;
- b) podľa zákona č. 231/1948 Zb., pre zločiny, prečiny alebo priestupky velezrady podľa § 1 ods. 1, ods. 2, ods. 3 písm. b), c), d) a e), združovania sa proti štátu podľa § 2 ods. 1 a 3, poburovania proti republike podľa § 3 ods. 1 a 2, hanobenia republiky podľa § 4, vyzvedačstva podľa § 5, vyzvedačstva proti spojencovi podľa § 6, nedbanlivého uchovávanía štátneho tajomstva podľa § 7, ohrozenia obrany republiky podľa § 8 a 9, nedovoleného spravodajstva podľa § 12, spolčenia sa na útoky na ústavných činiteľov podľa § 17, privlastňovanie si právomoci ústavných činiteľov podľa § 19, vzbúrenia podľa § 20 a 21, ublíženia na cti prezidenta republiky podľa § 23, hanobenia niektorých ústavných činiteľov podľa § 24, popudzovania podľa § 26, zneužitia úradu duchovného alebo inej podobnej funkcie podľa § 28, nedovoleného ozbrojovania podľa § 31, šírenia poplašnej správy podľa § 32, sabotáže podľa § 36 a 37, ohrozovania jednotného hospodárskeho plánu z nedbanlivosti podľa § 38, vierolomnosti podľa § 39, neoprávneného opustenia územia republiky a neposlúchnutia výzvy na návrat podľa § 40, poškodzovania záujmu republiky v cudzine podľa § 41, hanobenia spojeneckého štátu podľa § 42 alebo podnecovania na trestný čin a na neplnenie zákonných povinností podľa § 33, schvaľovania trestného činu podľa § 34, neprekazenia alebo neoznámnia trestného činu podľa § 35, spáchané vo vzťahu k uvedeným zločinom alebo prečinom;
- c) podľa zákona č. 86/1950 Zb. v znení zákonov ho meniacich a dopĺňajúcich, pre trestné činy velezrady podľa § 78 ods. 1, 2 a ods. 3 písm. b), c), d) a e), združovania sa proti republike podľa § 79 a § 80 ods. 1, ods. 2 písm. b), podvracania republiky podľa § 79a, teroru podľa § 80a ods. 4 a 5, poburovania proti republike podľa § 81 ods. 1 a § 82, sabotáže podľa § 85, vyzvedačstva podľa § 86 a 87, ohrozenia štátneho tajomstva podľa § 88 až 92, vierolomnosti podľa § 93 a 94, opustenia republiky podľa § 95, ohrozovania záujmov republiky v cudzine podľa § 96 a 97, spolčenia sa na útok na ústavného činiteľa podľa § 107, násilia na ústavnom činiteľovi podľa § 108, znižovania vážnosti prezidenta republiky podľa § 110, hanobenia ústavného činiteľa podľa § 111, ohrozenia hospodárskeho a služobného tajomstva podľa § 112 až 114, nedovolenej výroby a držania vysielacej stanice podľa § 122, zneužitia náboženskej funkcie podľa § 123, hanobenia republiky podľa § 124, hanobenia spojeneckého štátu podľa § 125, šírenia poplašnej správy podľa § 127 a § 128 ods. 1, ods. 2 písm. a) a ods. 3, nepriateľského konania proti republike podľa § 129, intríg proti zoštátneniu podľa § 130, zneužitia vlastníckeho práva podľa § 133, ohrozenia zásobovania podľa § 134, ohrozenia jednotného hospodárskeho plánu podľa § 135 a 136, intríg pri verejných dodávkách a prácach podľa § 137, ohrozenia plánovania a kontroly plnenia plánu podľa § 138, marenia dozoru nad cirkvami a náboženskými spoločnosťami podľa § 173 a 174 alebo nadržievania podľa § 163, neprekazenia trestného činu podľa § 164, neoznámnia trestného činu podľa § 165, spolčenia sa podľa § 166, podnecovania podľa § 167 a 168 alebo schvaľovania trestného činu podľa § 169, spáchané vo vzťahu k uvedeným trestným činom;
- d) podľa zákona č. 140/1961 Zb. v znení predpisov ho meniacich a dopĺňajúcich, pre trestné činy rozvracania republiky podľa § 92 ods. 1, ods. 2 písm. a), podvracania republiky podľa § 98 ods. 1, ods. 2 písm. a) a b), poškodzovania štátu svetovej socialistickej sústavy podľa § 99 vo vzťahu k trestným činom podľa § 92 ods. 1, ods. 2 písm. a) alebo § 98, poburovania podľa § 100 ods. 1, 2 a ods. 3 písm. a), zneužívania náboženskej funkcie podľa § 101, hanobenia republiky a jej predstaviteľa podľa § 102 a 103, hanobenia štátu svetovej socialistickej sústavy a jeho predstaviteľa podľa § 104, opustenia republiky podľa § 109 ods. 1, 2 a ods. 3 písm. a), b) a c), poškodzovania záujmov republiky v cudzine podľa § 112, odňatia veci hospodárskemu určeniu podľa § 116 ods. 1 a 2, ohrozenia hospodárskeho tajomstva podľa § 122, neoprávneného nakladania s vynálezom podľa § 123, ohrozenia služobného tajomstva podľa § 173, marenia dozoru nad cirkvami a náboženskými spoločnosťami podľa § 178 alebo podnecovania podľa § 164, schvaľovania trestného činu podľa § 167 a neoznámnia trestného činu podľa § 168, spáchané vo vzťahu k uvedeným trestným činom;
- e) podľa zákona č. 150/1969 Zb. v znení predpisov ho meniacich a dopĺňajúcich, pre prečiny proti záujmom socialistickej spoločnosti v oblasti styku s cudzinou podľa § 5 písm. b) a c), proti verejnému poriadku podľa § 6 písm. a) a c) alebo nadržievania podľa § 12 vo vzťahu k uvedeným prečinom;
- f) podľa zákonného opatrenia Predsedníctva Federálneho zhromaždenia č. 99/1969 Zb. pre priestupok podľa § 1, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia v tej istej trestnej veci na ne obsahovo nadväzujúce sa zrušujú ku dňu, keď boli vydané.
- (2) Rozhodnutie o tom, či a do akej miery je odsúdený zúčastnený rehabilitácie, urobí súd aj bez návrhu. Ak sa rehabilitácia podľa odseku 1 vzťahuje len na niektorý z trestných činov, za ktoré sa uložil úhrnný alebo súhrnný trest, určí súd podľa vzájomného pomeru závažnosti primeraný trest za trestné činy rehabilitáciou nedotknuté. Inak trestné stíhanie zastaví. Proti tomuto rozhodnutiu je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

§ 3

(1) Proti rozhodnutiu podľa § 2 ods. 2 môže prokurátor v lehote šesťdesiatich dní odo dňa jeho oznámenia podať námietky, najmä ak

- skutok, ktorý je predmetom rozhodnutia, sa mal posúdiť podľa iného ustanovenia, na ktoré sa rehabilitácia zo zákona nevzťahuje;
- skutok smeroval k presadeniu fašistických alebo obdobných cieľov alebo bol spáchaný v úmysle zakryť alebo uľahčiť iný všeobecne trestný čin alebo vyhnúť sa zodpovednosti za taký čin;
- skutok bol spáchaný za použitia násilia voči osobe alebo
- k postihu skutku je alebo bola Česká a Slovenská Federatívna Republika viazaná medzinárodnou zmluvou.

Námietky môže prokurátor vzniesť aj v sťažnosti podľa § 2 ods. 2.

(2) O námietkach prokurátora rozhoduje najvyšší súd republiky, v oblasti vojenskej justície Najvyšší súd ČSFR vo verejnom zasadaní. Ak súd nezamietne námietky ako nedôvodné, napadnuté rozhodnutie uznesením zruší a vec prikáže na prieskumné konanie podľa tretieho oddielu. Toto rozhodnutie nahrádza návrh podľa § 5.

T r e t í o d d i e l

Zrušenie rozhodnutia v prieskumnom konaní

§ 4

Prieskumné konanie tohto oddielu možno konať po veciach, v ktorých sa v čase od 25. februára 1948 do 1. januára 1990 vyhlásilo odsudzujúce súdne rozhodnutie, ktoré nadobudlo právoplatnosť, pre iné zločiny, trestné činy, prečiny alebo priestupky neuvedené v § 2, spáchané po 5. máji 1945

- a) podľa zákona č. 50/1923 Zb. v znení zákonov ho meniacich a dopĺňajúcich,
- b) podľa zákona č. 231/1948 Zb.,
- c) podľa prvej a druhej hlavy prvého oddielu osobitnej časti zákona č. 86/1950 Zb. v znení zákonov ho meniacich a dopĺňajúcich, ďalej pre trestný čin zbehnutia podľa § 273 ods. 3 a pre trestný čin spolčenia sa na zbehnutie podľa § 275 ods. 2 písm. b) uvedeného zákona,
- d) podľa prvej hlavy prvého oddielu osobitnej časti zákona č. 88/1950 Zb. v znení zákona č. 102/1953 Zb. a pre priestupok na ochranu jednotného hospodárskeho plánu podľa § 39 a na ochranu poriadku vo veciach cirkevných podľa § 101 uvedeného zákona,
- e) podľa prvej hlavy osobitnej časti zákona č. 140/1961 Zb. v znení predpisov ho meniacich a dopĺňajúcich a ďalej pre trestné činy neplnenia úloh pri prevádzke súkromného hospodárstva podľa § 119, útoku na štátny orgán a orgán spoločenskej organizácie podľa § 154 ods. 2, útoku na verejného činiteľa podľa § 156 ods. 2, sťažovania výkonu právomoci verejného činiteľa podľa § 156a, hanobenia národa, rasy a presvedčenia podľa § 198 písm. b), šírenia poplašnej správy podľa § 199, nenastúpenia služby v ozbrojených silách podľa § 169 ods. 1 a podľa § 270 ods. 1, vyhýbania sa výkonu vojenskej služby podľa § 280 ods. 1, zbehnutia do cudziny podľa § 283 ods. 1 a 2 a ohrozovania politického a morálneho stavu jednotky podľa § 188 ods. 1 uvedeného zákona.

§ 5

(1) Konanie sa začína na návrh odsúdeného, jeho príbuzných v priamom pokolení, jeho súrodencov, osvojiteľa, osvojenca, manžela alebo druhu. Ak je odsúdený zbavený spôsobilosti na právne úkony alebo ak je jeho spôsobilosť na právne úkony obmedzená, môže návrh podať aj jeho zákonný zástupca, a to i proti vôli odsúdeného.

(2) Návrh môže podať aj prokurátor.

(3) Osoba, ktorá návrh podala, ho môže výslovným vyhlásením vziať späť, a to až do času, než sa súd odoberie na záverečnú poradu. Návrh podaný inou osobou (oprávnenou) možno vziať späť iba s výslovným súhlasom odsúdeného (zákonného zástupcu). Prokurátor môže vziať späť návrh aj bez súhlasu odsúdeného.

(4) Ak sa súd zo svojej úradnej činnosti dozvie o okolnosti, ktorá by mohla odôvodniť návrh na začatie konania, upovedomí o tom odsúdeného, a ak to nie je možné, inú osobu oprávnenú podať návrh, vždy však aj prokurátora.

§ 6

(1) Návrh možno podať najneskôr do dvoch rokov odo dňa účinnosti tohto zákona. Ak prieskumné konanie sa začalo len na návrh prokurátora a ten ho vzal späť, môže odsúdený podať návrh najneskôr do jedného roka odo dňa, keď bol o späťvzati návrhu upovedomený.

(2) Ak oprávnená osoba z dôležitých dôvodov zmešká lehotu na podanie návrhu na začatie konania, môže požiadať o navrátenie lehoty do jedného mesiaca od pominutia prekážky, najneskôr však do troch rokov odo dňa účinnosti tohto zákona. Ak sa návrh na začatie konania dosiaľ nepodal, treba ho spojiť so žiadosťou.

(3) O navrátení lehoty rozhodne súd, ktorému prislúcha konať prieskumné konanie.

Š t v r t ý o d d i e l

Konanie pred súdom

§ 7

(1) Na rozhodnutie podľa druhého oddielu a na prieskumné konanie podľa tretieho oddielu je príslušný súd, ktorý rozhodoval v pôvodnom konaní v prvom stupni. Ak tento súd už neexistuje, rozhoduje vecne príslušný súd, v obvode ktorého mal sídlo súd, ktorý rozhodoval v pôvodnom konaní v prvom stupni.

(2) Rozhodnutia vo veciach bývalého štátneho súdu a rozhodnutia najvyššieho súdu ako súdu prvého stupňa preskúmava krajský súd, a ak odsúdený bol osobou podliehajúcou právomoci vojenských súdov, vyšší vojenský súd príslušný podľa teraz platných predpisov.

(3) Ustanovenie Trestného poriadku o príslušnosti samosudcu uskutočňovať konanie sa nepoužije.

§ 8

Na vylúčenie orgánov činných v trestnom konaní sa použijú teraz platné predpisy. Z vykonávania úkonov podľa tohto zákona je ďalej vylúčený sudca, ktorý sa zúčastnil rozhodovania v pôvodnom konaní. Rovnako je vylúčený prokurátor, ktorý bol činný v pôvodnom konaní.

§ 9

Rozhodnutie podľa druhého oddielu, ak nie je ustanovené inak, robí súd na neverejnom zasadaní. V konaní o návrhu podľa tretieho oddielu môže súd rozhodnúť na neverejnom zasadaní iba o zamietnutí návrhu podaného oneskorene alebo neoprávnenou osobou alebo o zamietnutí návrhu vo veci, ktorá už podľa tohto oddielu bola preskúmaná, alebo o zamietnutí návrhu vo veci, na ktorú sa tento zákon nevzťahuje. V ostatných prípadoch súd rozhoduje na verejnom zasadaní.

§ 10

(1) Účasť prokurátora je na verejnom i neverejnom zasadaní povinná.

(2) Na verejnom zasadaní musí mať odsúdený obhajcu.

§ 11

Verejné zasadanie, o ktorom bol odsúdený riadne upovedomený, môže konať aj v jeho neprítomnosti, pokiaľ možno vec spoľahlivo rozhodnúť aj bez jeho účasti. Ak odsúdenému nemožno doručiť upovedomenie o verejnom zasadaní, stačí ho doručiť obhajcovi.

§ 12

(1) Ak pre rozhodnutie treba niektoré skutočnosti vopred objasniť, vykoná potrebné vyšetrovanie predseda senátu; môže ním poveriť aj iného člena senátu alebo ň požiadať vyšetrovateľa prokuratúry, ak ide o jednotlivé úkony menšej závažnosti, aj iné orgány. Obhajca má právo zúčastniť sa týchto úkonov.

(2) Všetky orgány a organizácie sú povinné na požiadanie bezodkladne predložiť súdu, prípadne prokuratúre alebo iným orgánom uvedeným v odseku 1 potrebný písomný materiál a vyhovieť aj iným jeho dožiadaniám. Nemôže sa pritom dovolávať povinnosti zachovávať štátne, služobné alebo hospodárske tajomstvo, pokiaľ ide o okolnosti, ktoré súvisia s pôvodným konaním.

§ 13

Na výsluch svedka v prieskumnom konaní sa nevzťahujú ustanovenia § 99 ods. 1 a 2 Trestného poriadku o zákaze výsluchu, pokiaľ ide o okolnosti, ktoré súvisia s pôvodným konaním. To neplatí pre výsluch obhajcu.

§ 14

(1) Ak súd v prieskumnom konaní zistí, že preskúmané rozhodnutie je chybné najmä preto, že

- a) urobilo sa na základe nesprávnych zistení, najmä že sa opieralo o podvrhnuté alebo sfalšované dôkazy alebo vychádzalo z umelo skonštruovaných obvinení,
- b) v konaní došlo k hrubému porušeniu procesných predpisov, najmä k vynúteniu priznania násilím alebo inými spôsobmi,
- c) skutok, ktorý je predmetom odsudzujúceho výroku, bol vyprovokovaný, organizovaný alebo riadený bezpečnostnými orgánmi,
- d) skutok bol uznaný za trestný v rozpore so zákonom vtedy platným,
- e) skutok bol kvalifikovaný podľa prísnejšieho ustanovenia, než vyplývalo zo zákona,
- f) uložený druh trestu bol v zrejmom rozpore s jeho zákonným účelom alebo výmera trestu bola v zrejmom nepomere k stupňu nebezpečnosti činu pre spoločnosť,

zruší rozhodnutie úplne alebo v časti, v ktorej je chybné.

(2) Ak dôvod, z ktorého súd rozhodol v prospech odsúdeného, prospieva ďalšiemu spoluodsúdenému, rozhodne súd vždy aj v jeho prospech.

(3) Ak súd pôvodné rozhodnutie zruší podľa odseku 1, zruší zároveň všetky ďalšie rozhodnutia obsahovo nadväzujúce na pôvodné rozhodnutie, ak s ohľadom na zmenu, ku ktorej zrušením došlo, stratili podklad.

(4) Ak súd nezistí dôvody na postup podľa odseku 1, návrh ako nedôvodný zamietne.

§ 15

(1) Po právoplatnosti rozhodnutia podľa § 14 ods. 1 súd pokračuje v konaní na podklade pôvodnej obžaloby.

(2) Novým rozsudkom nemožno odsúdenému uložiť prísnejší trest, než aký mu uložilo pôvodné rozhodnutie.

(3) Ak po zrušení chybného rozhodnutia došlo k zastaveniu alebo prerušeniu trestného stíhania, môže odsúdený alebo jeho zákonný zástupca do 15 dní odo dňa, keď sa mu rozhodnutím o zastavení oznámilo, požiadať, aby sa v konaní pokračovalo. Pre ďalšie konanie potom primerane platí § 227 Trestného poriadku.

§ 16

(1) Konaniu nebráni smrť odsúdeného. Trestné stíhanie nemožno po zrušení pôvodného rozhodnutia zastaviť preto, že odsúdený zomrel.

(2) Ak sa rozhodnutie súdu vydané v pôvodnom konaní zrušilo, čas od jeho právoplatnosti do právoplatnosti zrušovacieho rozhodnutia sa do premlčacej doby nezapočítava.

§ 17

(1) Na spôsob rozhodovania súdu podľa tohto zákona, s výnimkou rozhodovania podľa šiesteho oddielu, sa použije ustanovenie § 119 ods. 1 Trestného poriadku.

(2) Proti uzneseniu súdu o zrušení pôvodného rozhodnutia, o návrhu na začatie konania podľa tohto zákona, ako aj uzneseniu, ktorým sa vo veci znova rozhoduje, možno podať sťažnosť, ak ide o uznesenie, ktorým súd rozhoduje v prvom stupni.

(3) Proti rozsudku, ktorým súd rozhoduje vo veci v prvom stupni, možno podať odvolanie.

(4) Na konanie o odvolaní alebo sťažnosti sa použijú príslušné ustanovenia Trestného poriadku.

§ 18

Na započítanie väzby a trestu v prípade, že po zrušení pôvodného rozhodnutia sa odsúdenému právoplatne ukladá nový trest, sa použije ustanovenie § 38 Trestného zákona.

§ 19

(1) Ak sa návrh na začatie prieskumného konania ako celkom nedôvodný právoplatne zamietol, je ten, kto návrh podal, povinný štátu nahradiť trovy konania, a to paušálnou sumou ustanovenou v osobitnom predpise.

(2) Povinnosť náhrady podľa odseku 1 nepostihuje prokurátora.

(3) Trovy obhajoby uhrádza štát:

- a) v konaní podľa § 3,
- b) ak sa zistilo, že návrh je aspoň čiastočne dôvodný,
- c) bez ohľadu na výsledok konania, ak sa konanie začalo na návrh prokurátora.

P i a t y o d d i e l

Zrušenie niektorých ďalších rozhodnutí

§ 20

Ak sa rozhodnutie vyhlásené v pôvodnom konaní vyhlásilo podľa druhého oddielu za zrušené v celom rozsahu, alebo sa také rozhodnutie v prieskumnom konaní zrušilo a odsúdený bol spod obžaloby úplne oslobodený, zrušujú sa aj rozhodnutia odsudzujúce ho pre čin spáchaný počas výkonu trestu odňatia slobody odpykávaneho na podklade zrušeného rozhodnutia alebo počas výkonu väzby, ktorá také rozhodnutie predchádzala, pokiaľ nejde o čin, ktorý mal za následok smrť, ťažkú ujmu na zdraví alebo škodu veľkého rozsahu.

§ 21

(1) Rozhodnutie podľa § 20 urobí na návrh osoby uvedenej v § 5 ods. 1 a 2 súd, ktorý v pôvodnom konaní rozhodol v prvom stupni.

(2) Rozhodnutie, ktorým sa návrhu vyhovuje, možno urobiť aj na neverejnom zasadaní. Ustanovenia § 2 ods. 2 a § 17 sa použijú obdobne.

§ 22

Občan, ktorého návrh sa v prieskumnom konaní zistil ako dôvodný, má nárok, aby rozhodnutie nahrádzajúcej pôvodný rozsudok bolo vhodným spôsobom uverejnené. O spôsobe uverejnenia rozhodne po vypočutí dotknutého občana predseda senátu. Trovy spojené s uverejnením uhradza štát.

Š i e s t y o d d i e l

Odškodnenie

§ 23

(1) Nárok na odškodnenie zahŕňa najmä:

- náhradu za stratu na zárobku za každý mesiac za väzbu a výkon trestu odňatia slobody vo výške 2500,- Kčs, pokiaľ poškodený nepožiada, aby sa mu namiesto tejto náhrady poskytla náhrada za stratu na zárobku počas väzby a výkonu trestu odňatia slobody podľa všeobecných predpisov,
- náhradu škody na zdraví, ku ktorej došlo v súvislosti s väzbu alebo výkonom trestu odňatia slobody, pokiaľ táto náhrada nepatrí podľa iných predpisov.
- náhradu zaplatených trov trestného konania a trov väzby a výkonu trestu,
- náhradu zaplatených trov obhajoby v pôvodnom trestnom konaní,
- náhradu zaplateného peňažného trestu alebo úhrnu vykonaných zrážok z odmeny za prácu pri výkone trestu nápravného opatrenia.

(2) Osobitný zákon upraví podmienky uplatňovania nárokov vyplývajúcich zo zrušených výrokov o treste prepadnutia majetku, prepadnutia vecí alebo zhabania vecí, ako aj spôsob náhrady a rozsah týchto nárokov.

(3) Odškodnenie v celom rozsahu sa poskytuje iba vtedy, ak bol poškodený úplne oslobodený spod obžaloby alebo ak sa rozsudok vyhlásený v pôvodnom konaní zrušil podľa druhého oddielu v celom rozsahu. Ak dôjde len k čistočnej zmene, poskytne sa odškodnenie iba

so zreteľom na rozdiel medzi trestami vykonanými na základe pôvodného rozsudku a trestami uloženými v novom konaní.

(4) Pre spôsob a rozsah náhrady za stratu na zárobku a náhrady škody na zdraví platia ustanovenia Občianskeho zákonníka;

- priemerným zárobkom pred poškodením sa rozumie priemerný zárobok v čase pred začatím trestného stíhania,
- náhrada za stratu na zárobku počas väzby a výkonu trestu odňatia slobody nesmie presiahnuť sumu 30 000 Kčs za 1 rok.

(5) Náhrada nepresahujúca 30 000 Kčs sa vyplatí v hotovosti. Pri náhradách presahujúcich túto sumu sa vyplatí 20 % priznanej náhrady, najmenej však 30 000 Kčs v hotovosti; zvyšok v záväzkových štátnych dlhopisoch splatných najneskôr do 10 rokov.

(6) Vláda Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky ustanoví nariadením

- podmienky a spôsob určovania výšky náhrady za stratu na zárobku vzhľadom na zmeny, ktoré nastali vo vývoji mzdovej úrovne,
- podrobnosti na vykonanie ustanovenia odseku 5, najmä rozsah imisí štátnych dlhopisov, podmienky ich vydávania a splácania a mieru zúčtenia.

§ 24

(1) Pri uplatnení nárokov podľa § 22 sa postupuje podľa ustanovení zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom.

(2) Nárok treba uplatniť na súde v lehote dvoch rokov od právoplatnosti oslobodzujúceho rozhodnutia alebo rozhodnutia odsudzujúceho na miernejší trest alebo rozhodnutia, ktorým sa trestné stíhanie zastavilo; inak nárok zaniká. Počas predchádzajúceho prerokúvania nároku podľa § 9 zákona č. 58/1969 Zb., najviac však šesť mesiacov tento čas neplynie.

§ 25

(1) Na účely dôchodkového zabezpečenia sa doba väzby a výkonu trestu odňatia slobody poškodeného, ktorý bol podľa tohto zákona úplne oslobodený spod obžaloby, posudzuje ako doba pokračovania v zamestnaní (pracovnej činnosti), ktoré poškodený vykonával pred vzatím do väzby (nástupom trestu), podľa predpisov o sociálnom zabezpečení. Rovnako sa posudzuje časť doby výkonu trestu, po ktorú sa trest vykonal neoprávnene, ak sa podľa tohto zákona zruší odsudzujúci rozsudok iba čiastočne.

(2) Ak poškodený v čase nezákonného výkonu trestu vykonával práce, ktoré by odôvodňovali zaradenie v zamestnaní do I. (II.) pracovnej kategórie, posudzuje sa výkon týchto prác ako výkon zamestnania I. (II.) pracovnej kategórie.

(3) Ustanovenie odseku 1 sa obdobne použije pre zápočet doby, po ktorú poškodený v dôsledku výkonu trestu nemohol po svojom prepustení vykonávať zamestnanie (pracovnú činnosť); pri výpočte priemerného mesačného zárobku (pracovnej odmeny) sa nehľadí na túto dobu, a pokiaľ je to pre poškodeného výhodnejšie, ani na dobu, po ktorú nemohol vykonávať svoje prvé zamestnanie (pracovnú činnosť).

(4) Pre výplatu dávky nesprávne vymeranej následkom väzby alebo výkonu trestu sa nepoužije ustanovenie § 95 ods. 2 zákona č. 100/1988 Zb. o čase troch rokov, v ktorom možno zvýšiť alebo priznať dávku.

(5) Doba väzby, výkonu trestu alebo doba, po ktorú poškodený v dôsledku výkonu trestu nemohol po svojom prepustení vykonávať zamestnanie (pracovnú činnosť), sa pre vznik a výšku nárokov patriacich z pracovného pomeru a nemocenského poistenia započíta ako doba trvania pracovného pomeru.

(6) Ustanovenia predchádzajúcich odsekov sa použijú aj v prípade, že rozhodnutie vyhlásené v pôvodnom konaní sa v celom rozsahu zrušilo podľa druhého alebo piateho oddielu.

(7) Poškodený, ktorý ku dňu nadobudnutia účinnosti tohto zákona je požívateľom dôchodku, môže žiadať, aby sa mu namiesto nárokov vyplývajúcich z ustanovení predchádzajúcich odsekov poskytol príplatok k dôchodku odo dňa účinnosti tohto zákona v sume:

- a) 20 Kčs za každý mesiac väzby a výkonu trestu odňatia slobody, v ktorom poškodený vykonával práce za mimoriadne ťažkých pracovných podmienok, ktoré by odôvodňovali ich posudzovanie ako zamestnanie I. alebo II. pracovnej kategórie,
- b) 15 Kčs za každý mesiac väzby a výkonu trestu odňatia slobody v ostatných prípadoch.

Príplatok sa vypláca len do výšky, ktorá spolu s dôchodkom neprevyšuje 3800 Kčs mesačne.

§ 26

Právo žiadať odškodnenie prechádza na dedičov poškodeného, pokiaľ sú nimi deti, manžel a rodičia, s výnimkou nárokov, ktoré podľa Občianskeho zákonníka zanikajú smrťou poškodeného.

§ 27

(1) Ak došlo k rehabilitácii poškodeného, na ktorom sa vykonal trest smrti alebo ktorý zomrel vo výkone trestu, majú tí, ktorým zomretý poskytoval alebo bol povinný poskytovať výživu, okrem nárokov, ktoré na nich prešli podľa § 26, aj nárok na náhradu toho, čo im na výživnom ušlo.

(2) Spôsob náhrady nákladov na výživu sa spravuje ustanoveniami Občianskeho zákonníka. Pri určení výšky výživného sa vychádza z celého priemerného zárobku poškodeného pred začatím jeho trestného stíhania.

(3) Manželovi a deťom poškodeného, na ktorom sa vykonal trest smrti alebo ktorý zomrel vo výkone trestu, ktoré nemajú nárok podľa odseku 1, sa prizná primerané odškodnenie za sťaženie životných pomerov, ku ktorým došlo v dôsledku odsúdenia poškodeného.

§ 28

Súdne konania o odškodnení sú podľa tohto zákona oslobodené od súdnych poplatkov.

S i e d m y o d d i e l

Premlčanie trestného stíhania

§ 29

Ak v priebehu konania podľa tohto zákona vyjde

najavo, že konanie osôb, ktoré privodili nezákonnosti napravné týmto zákonom alebo k nim prispeli, zakladá podozrenie z trestného činu, ktorého trestnosť v deň nadobudnutia účinnosti tohto zákona nezanikla premlčaním, premlčacia doba takého činu sa neskončí pred 1. januárom 1995.

Ô s m y o d d i e l

Prechodné a záverečné ustanovenia

§ 30

(1) Návrhy na obnovu konania a sťažnosti pre porušenie zákona podané vo veciach uvedených v § 4, o ktorých sa do nadobudnutia účinnosti tohto zákona nerozhodlo, sa postúpia na prieskumné konanie súdu príslušnému podľa štvrtého oddielu tohto zákona. To isté platí o nevybavených podnetoch na sťažnosť pre porušenie zákona, pokiaľ vyšli od osôb oprávnených podľa § 5 navrhovať začatie prieskumného konania.

(2) Aj v iných veciach, ako sa uvádzajú v tomto zákone, je generálny prokurátor povinný podať sťažnosť pre porušenie zákona, ak preskúmaním zistí, že k porušeniu zákona došlo z dôvodov uvedených v § 1.

§ 31

Prieskumnému konaniu vo veciach uvedených v § 4 nebráni skutočnosť, že najvyšší súd už vec rozhodol na sťažnosť pre porušenie zákona.

§ 32

Postupu podľa druhého oddielu alebo podaniu návrhu na začatie prieskumného konania podľa tohto zákona nebráni skutočnosť, že o obdobnom návrhu už súd v tej istej veci rozhodoval podľa zákona č. 82/1968 Zb.

§ 33

(1) Ak sa trestné stíhanie pre niektorý z činov uvedených v § 2 a 4 zastavilo alebo prerušilo, môžu osoby uvedené v § 5 ods. 1 požiadať, aby sa v trestnom stíhaní pokračovalo. Žiadosť možno podať do dvoch rokov od účinnosti tohto zákona.

(2) Ustanovenia tohto zákona sa použijú obdobne na rehabilitáciu a odškodnenie osôb nezákonne zbavených osobnej slobody v súvislosti s trestnými činmi uvedenými v § 2 a 4 v období od 25. 2. 1948 do 1. 1. 1990, aj keď sa nezačalo trestné stíhanie, pokiaľ nedošlo k plnému odškodneniu podľa prv platných predpisov. Ustanovenie § 27 sa použije obdobne.

(3) Pokiaľ z povahy veci nevyplýva niečo iné, rozumie sa odsúdeným aj obvineným a obžalovaným. V konaní podľa šiesteho oddielu sa odsúdený označuje ako poškodený.

(4) Pokiaľ tento zákon nemá osobitné ustanovenia, použijú sa v konaní podľa druhého až piateho oddielu ustanovenia Trestného poriadku.

§ 34

Ustanovenia šiesteho oddielu tohto zákona sa primerane použijú aj v prípadoch, keď vo veciach, na ktoré sa vzťahuje druhý a tretí oddiel tohto zákona, sa rozsudok úplne alebo čiastočne zrušil v čase od 1. januára 1990 do dňa účinnosti tohto zákona na základe mimoriadneho opravného prostriedku podaného podľa trestného poriadku.

§ 35

Zrušuje sa zákon č. 82/1968 Zb. o súdnej rehabilitácii v znení zákona č. 70/1970 Zb.

§ 36

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. júlom 1990.

Havel v. r.
Dubček v. r.
Čalfa v. r.

120**Z Á K O N**

z 23. apríla 1990,

ktorým sa upravujú niektoré vzťahy medzi odborovými organizáciami a zamestnávateľmi

Federálne zhromaždenie Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky sa uznieslo na tomto zákone:

§ 1

V prípade, keď právne predpisy zakladajú oprávnenia Revolučného odborového hnutia, sa tieto oprávnenia za ďalej uvedených podmienok vzťahujú na odborové organizácie a orgány vytvorené na základe slobodného odborového združovania.

§ 2

(1) Ak v zamestnávateľskej organizácii pôsobia popri sebe viaceré odborové organizácie, musí zamestnávateľská organizácia v prípadoch týkajúcich sa všetkých alebo väčšieho počtu pracovníkov, keď všeobecne záväzné právne predpisy vyžadujú prerokovanie alebo súhlas odborového orgánu, plniť tieto povinnosti voči príslušným orgánom všetkých zúčastnených odborových organizácií, pokiaľ sa s nimi nedohodne inak. Ak sa orgány všetkých zúčastnených odborových organizácií nedohodnú v dobe najneskôr do 15 dní od požiadania, či súhlas udelia alebo nie, je rozhodujúce stanovisko orgánu odborovej organizácie s najväčším počtom členov v zamestnávateľskej organizácii.

(2) Ustanovenie prvej vety predchádzajúceho odseku sa obdobne použije aj pre dojednávanie kolektívnych zmlúv s tým, že v mene kolektívu pracovníkov môžu príslušné odborové orgány pôsobiace v zamestnávateľskej organizácii vystupovať a konať s právnymi dôsledkami pre všetkých pracovníkov len spoločne a vo vzájomnej zhode, pokiaľ sa medzi sebou a so zamestnávateľskou organizáciou nedohodnú inak.

§ 3

(1) Ak v zamestnávateľskej organizácii pôsobia popri sebe viaceré odborové organizácie, vystupuje v pracovnoprávných a obdobných vzťahoch týkajúcich sa

jednotlivých pracovníkov príslušný odborový orgán odborovej organizácie, ktorej je pracovník členom.

(2) V prípade uvedenom v odseku 1 vystupuje v pracovnoprávných a obdobných vzťahoch týkajúcich sa pracovníka, ktorý nie je odborovo organizovaný, orgán odborovej organizácie s najväčším počtom členov v zamestnávateľskej organizácii, pokiaľ pracovník neurčí inak.

(3) Ak orgán odborovej organizácie odmietne udeliť predchádzajúci súhlas k výpovedi alebo k okamžitému zrušeniu pracovného pomeru daných pracovníkovi, môže na žiadosť zamestnávateľskej organizácie udeliť súhlas vyšší orgán odborovej organizácie uvedenej v predchádzajúcich odsekoch. Ak takého orgánu niet, postačí na uvedené právne úkony prerokovanie s príslušným orgánom odborovej organizácie.

(4) Ak odborová organizácia nemá vyšší odborový orgán, postačí na právne úkony zamestnávateľskej organizácie podľa odseku 3 voči odborovým funkcionárom uvedeným v § 59 Zákonníka práce súhlas orgánu odborovej organizácie.

§ 4

Pokiaľ je v zamestnávateľskej organizácii ustanovená rozhodcovská komisia (§ 207 a nasl. Zákonníka práce), postupuje sa primerane podľa vyhlášky č. 42/1975 Zb. o prejednávaní a rozhodovaní pracovných sporov rozhodcovskými komisiami v znení vyhlášky č. 25/1983 Zb.

§ 5

Pokiaľ zákon vyžaduje, aby právny predpis bol vydaný po dohode s orgánom Revolučného odborového hnutia, treba ho vopred prerokovať s príslušnými odborovými orgánmi. Príslušnými odborovými orgánmi sú orgány odborových zväzov a združení, ktoré môžu svoje právomoci delegovať na orgány federácie alebo konfederácie odborových zväzov a združení. Ustanovenie prvej

vety platí obdobne vo vzťahu k príslušným ústredným
orgánom družstevných a spoločenských organizácií.

§ 6

Tento zákon nadobúda účinnosť dňom vyhlásenia.

Havel v. r.

Dubček v. r.

Čalfa v. r.

121

NARIADENIE VLÁDY Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky

z 23. apríla 1990

o pracovnoprávných vzťahoch pri súkromnom podnikaní občanov

Vláda Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky
podľa § 269 ods. 2 Zákonníka práce v znení zákona
č. 188/1988 Zb. (úplné znenie č. 52/1989 Zb.) nariaďuje:

Úvodné ustanovenia

§ 1

Na pracovnoprávne vzťahy, ktoré vznikajú pri
súkromnom podnikaní občanov, sa vzťahuje Zákonník
práce (ďalej len „zákoník“), pokiaľ toto nariadenie
neustanovuje inak.

§ 2

Kde zo zákonníka vyplývajú práva alebo povinnosti
organizácii¹⁾ alebo vedúcemu organizácie,²⁾ rozumie sa
tým na účely tohto nariadenia občan, ktorý je oprávnený
podnikať podľa osobitného predpisu³⁾ (ďalej len „podni-
kateľ“).

§ 3

Ak u podnikateľa pôsobí odborová organizácia, platia
pre pracovnoprávne vzťahy ustanovenia zákonníka, ktoré
upravujú pôsobnosť odborov.

Odchylné úpravy

§ 4

Pre pracovnoprávne vzťahy medzi podnikateľom
a pracovníkom sa nepoužijú tieto ustanovenia zákonníka:
§ 9 ods. 4, § 20 ods. 1, 4 a 6, § 21, § 26 ods. 2, § 27

ods. 1, 3 a 4, § 34, § 35 ods. 3, § 46 ods. 1 písm. f)
časť vety za bodkočiarkou, § 53 ods. 1 písm. b) a c),
§ 59 ods. 3, § 65 až 68, § 72, § 74 ods. 1 písm. b), e)
a h) a ods. 2, § 75, § 77 až 81, § 82 ods. 1, 3 a 6, § 85,
§ 99a, § 111 ods. 2 až 5, § 112 až 113, § 114 ods. 1
a 3, § 116 ods. 1 až 3, § 118, § 119 ods. 1 posledná
veta, § 139 ods. 4, § 140, § 141, § 152 ods. 2, § 176
ods. 4, § 185 ods. 1, ods. 2 časť vety za bodkočiarkou
a ods. 5 druhá veta, § 186, § 207 až 216, § 227, § 249
až 251, § 268, § 269 ods. 1 a § 271.

§ 5

Kolektívna zmluva

(1) Na zabezpečovanie oprávnených záujmov a potrieb
pracovníkov, na zlepšovanie ich pracovných, zdravotných,
sociálnych a kultúrnych podmienok môže podnikateľ
s príslušným odborovým orgánom uzavrieť kolektívnu
zmluvu.

(2) Za plnenie záväzkov podnikateľa prijatých v ko-
lektívnej zmluve a za včasnú kontrolu ich plnenia
zodpovedá podľa zákonníka podnikateľ a ďalší pracovníci
menovite uvedení v kolektívnej zmluve. Za plnenie zá-
väzkov prijatých príslušným odborovým orgánom zodpo-
vedá tento orgán podľa stanov.

§ 6

Okamžité zrušenie pracovného pomeru alebo dohody o práci vykonávanej mimo pracovného pomeru

Podnikateľ môže okamžite zrušiť pracovný pomer
alebo dohodu o práci vykonávanej mimo pracovného po-

1) § 8 ods. 1 Zákonníka práce.

2) § 9 ods. 1 Zákonníka práce.

3) Napríklad zákon č. 105/1990 Zb. o súkromnom podnikaní občanov.

meru výnimočne aj vtedy, ak pracovník poruší zvlášť hrubým spôsobom povinnosti vyplývajúce z pracovného pomeru alebo dohody o práci vykonávanej mimo pracovného pomeru, a od podnikateľa nemožno spravodlivo požadovať, aby pokračoval v pracovnom pomere alebo dohode o práci vykonávanej mimo pracovného pomeru.

§ 7

Pracovný poriadok

Za účelom vnútorného poriadku a upevňovania pracovnej disciplíny môže podnikateľ vydať pracovný poriadok.

§ 8

Pracovný čas

Ak povaha práce alebo podmienky prevádzky nedovoľujú, aby pracovný čas bol rozvrhnutý rovnomerne na jednotlivé týždne, môže podnikateľ s pracovníkom dohodnúť rozvrhnutie pracovného času nerovnomerne, prípadne za podmienok ustanovených v nariadení vlády Československej socialistickej republiky⁴⁾ [§ 92 ods. 3 písm. b) zákonníka] dohodnúť odchylné nepretržitý odpočinok v týždni; priemerný pracovný čas nesmie pritom v určitom období, spravidla štvortýždňovom alebo v období celého kalendárneho roka, presahovať hranicu určenú pre týždenný pracovný čas.

Mzda

§ 9

(1) Podnikateľ poskytuje pracovníkovi mzdu podľa mzdového predpisu a v súlade s ním podľa vnútorného mzdového predpisu, pracovnej zmluvy, prípadne kolektívnej zmluvy. Iné plnenie peňažnej hodnoty nesmie podnikateľ pracovníkovi v súvislosti s pracovným pomerom poskytovať, pokiaľ to právne predpisy nedovoľujú. Naturálne požitky a iné plnenia za prácu, ktoré sa nevyplácajú v peniazoch, poskytuje podnikateľ pracovníkovi iba vtedy, ak to ustanovuje mzdový alebo iný právny predpis, a to ako súčasť mzdy.

(2) Pracovníkovi sa nezávisle od celkových výsledkov podnikateľskej činnosti zaručujú nároky vzniknuté na mzdu, ktorá nesmie byť v jednotlivých tarifných stupňoch nižšia ako súhrn základnej mzdovej tarify⁵⁾ podľa mzdového predpisu a mzdových príplatkov ustanovených v mzdovom predpise, pokiaľ pracovná zmluva nezaručí vyššiu mzdu. V pracovnej zmluve nemožno dojednať nižšiu mzdu, než ustanovuje mzdový predpis.

§ 10

Podnikateľ môže určiť normy spotreby práce. Normy spotreby práce musia zodpovedať pracovnému tempu primeranému fyziologickým možnostiam pracovníka, zahŕňať všeobecne potrebné prestávky a nevyhnutný čas vyplývajúci z používania osobných ochranných pomôcok

a z právnych a ostatných predpisov o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci.

§ 11

(1) Za prácu nadčas poskytuje podnikateľ pracovníkovi k dosiahnutej mzde príplatok vo výške najmenej 25 % základnej mzdovej tarify, a ak ide o prácu nadčas v noci alebo v dňoch napretržitého odpočinku v týždni, príplatok vo výške najmenej 50 % základnej mzdovej tarify. Mzdový predpis môže ustanoviť jednotný príplatok vo výške najmenej 33 % základnej mzdovej tarify.

(2) Podnikateľ môže s pracovníkom dohodnúť poskytnutie náhradného voľna za prácu nadčas namiesto príplatku; dohodnuté náhradné voľno je povinný poskytnúť pracovníkovi najneskôr v dobe troch kalendárnych mesiacov po výkone práce nadčas, pokiaľ nebola dojednaná dlhšia doba.

§ 12

V pracovnej zmluve, prípadne v kolektívnej zmluve možno dohodnúť, že niektoré zložky mzdy s výnimkou mzdy podľa § 9 ods. 2 a mzdových príplatkov sú splatné neskôr než za mesačné obdobie.

§ 13

Podnikateľ, ktorý prevádzkuje podnikateľskú činnosť prostredníctvom vedúceho alebo iného pracovníka,⁶⁾ môže mu zriadiť za podmienok určených mzdovým predpisom osobný účet mzdy. Na osobný účet sa prevádzajú mzdovým predpisom ustanovené nadtarifné zložky mzdy, na ktoré vznikol nárok; nemožno však naň prevádzať mzdu podľa § 9 ods. 2. Mzdový predpis ustanoví, po akej dobe, prípadne za akých podmienok sa príslušné sumy mzdy z osobného účtu vedúcemu alebo inému pracovníkovi vyplácajú a v ktorých prípadoch nárok na ne v závislosti od jeho dlhodobých pracovných výsledkov úplne alebo sčasti zaniká.

Starostlivosť o pracovníkov

§ 14

Podnikateľ môže pracovníkom zabezpečovať stravovanie a vhodné nápoje priamo na pracovisku alebo v jeho blízkosti; pritom môže pracovníkom poskytnúť príspevok až do výšky 10,- Kčs denne. Stravovanie podľa predchádzajúcej vety musí zodpovedať zásadám správnej výživy.

§ 15

Podnikateľ sa stará o prehlbovanie kvalifikácie pracovníkov, prípadne o jej zvyšovanie a zabezpečuje, aby boli zamestnávaní prácami zodpovedajúcimi dosiahnutej kvalifikácii.

4) § 13 nariadenie vlády ČSSR č. 223/1988 Zb., ktorým sa vykonáva Zákonník práce.

5) § 13 vyhlášky Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí č. 135/1990 Zb. o odmeňovaní pracovníkov pri súkromnom podnikaní občanov.

6) § 7 ods. 4 zákona č. 105/1990 Zb.

§ 16

Odchylné použitie niektorých ustanovení

Na práva a povinnosti medzi podnikateľom a pracovníkom vyplývajúce z § 74 ods. 1 písm. g), § 95 ods. 2, § 105 ods. 4, § 133 ods. 6, § 150 ods. 2 a § 167 ods. 2 zákonníka sa použijú primerane pracovnoprávne predpisy vydané pre organizácie s obdobnou činnosťou, akú prevádzkuje podnikateľ.

§ 17

Prechod práv a povinností z pracovnoprávnych vzťahov

Smrťou podnikateľa prechádzajú na jeho dedičov práva a povinnosti z pracovnoprávnych vzťahov.⁷⁾

§ 18
Účinnosť

Toto nariadenie nadobúda účinnosť 1. májom 1990.

Čalfa v. r.

122**VYHLÁŠKA****Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí**

z 9. apríla 1990

**o odmeňovaní pracovníkov aparátu politických strán
a spoločenských organizácií**

Federálne ministerstvo práce a sociálnych vecí podľa § 123 ods. 1 písm. a) a b) Zákonníka práce (úplné znenie č. 52/1989 Zb.) po prerokovaní s Ministerstvom financií, cien a miezd Českej republiky, Ministerstvom financií, cien a miezd Slovenskej republiky a ostatnými zainteresovanými ústrednými orgánmi ustanovuje:

§ 1

Rozsah platnosti

(1) Táto vyhláška sa vzťahuje na pracovníkov aparátu ústredných, krajských (oblastných), okresných a mestských orgánov politických strán, odborových organizácií, spoločenských organizácií a záujmových organizácií, ktorí vykonávajú svoje funkcie v pracovnom pomere (ďalej len „pracovníci“ a „organizácie“).¹⁾

(2) Táto vyhláška sa nevzťahuje

- a) na vedúcich pracovníkov aparátu organizácií, u ktorých voľbou alebo vymenovaním nie je založený pracovný pomer k organizácii,²⁾

- b) na pracovníkov podnikov a hospodárskych zariadení organizácií,
- c) na uvoľnených pracovníkov na výkon funkcie v organizácii,³⁾
- d) na pracovníkov, o ktorých to ustanovujú osobitné predpisy.⁴⁾

(3) Organizácia môže určiť, že pracovníci v účelových zariadeniach, ktoré sú súčasťou aparátu organizácie, sa odmeňujú podľa vyhlášky Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí č. 146/1989 Zb. o odmeňovaní pracovníkov v malých organizáciách.

Politickí, odborní a administratívni pracovníci

§ 2

Organizácia zaradí pracovníka na základe dojednaného druhu práce vymedzeného v pracovnej zmluve alebo pri jeho voľbe alebo vymenovaní a vykonávaní pracovnej

7) § 12 ods. 2 zákona č. 105/1990 Zb.

1) Článok 6 ústavného zákona č. 100/1960 Zb. Ústava Československej socialistickej republiky v znení ústavného zákona č. 135/1989 Zb.

2) § 27 ods. 3 a 4 Zákonníka práce.

3) § 124 ods. 2 Zákonníka práce. Vyhláška Ústrednej rady odborov a Federálneho ministerstva financií č. 172/1973 Zb. o uvoľňovaní pracovníkov zo zamestnania na výkon funkcie v Revolučnom odborovom hnutí.

4) Napr. výnos Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí zo 16. apríla 1981 č. 31-588/81-7308 o odmieňaní redaktorov - novinárov (reg. v čiaske 16/1981 Zb.) v znení neskorších predpisov.

činnosti do príslušnej funkcie podľa katalógu funkcií a mzdových taríf, ktorý tvorí prílohu tejto vyhlášky.

§ 3

Základný plat

(1) Organizácia určí pracovníkovi základný plat v rámci rozpätia mzdovej tarify určenej v časti A katalógu funkcií a mzdových taríf pre funkciu, do ktorej je zaradený; pritom výšku základného platu diferencuje podľa hľadísk určených organizáciou.

(2) Pracovníkovi, ktorý je zvolený, prípadne vymenovaný do vedúcej funkcie uvedenej v časti B katalógu funkcií a mzdových taríf, určí príslušný ústredný orgán organizácie základný plat v rámci rozpätia mzdovej tarify určenej v časti B. Príslušný ústredný orgán politickej strany a príslušný ústredný orgán odborovej organizácie môže výšku základného platu určiť aj nad určenú hornú hranicu rozpätia primerane k výške funkčného platu poskytovaného členom vlády.

(3) Absolventovi školy⁵⁾ po dobu nástupnej praxe určí organizácia základný plat v rámci mzdovej tarify najnižšej funkcie, pre ktorú je v katalógu funkcií a mzdových taríf (príloha) predpísaný kvalifikačný predpoklad stupeň školského vzdelania, ktorý absolvent dosiahol.

(4) Výšku základného platu v rámci rozpätia určí organizácia tiež s prihliadnutím na prospech, s ktorým absolvent dokončil školu.

(5) Ak organizácia preradí pracovníka zaradeného do funkcie s nižšou mzdovou tarifou, prislúcha mu doterajší základný plat ešte po dobu jedného kalendárneho mesiaca nasledujúceho po dni účinnosti tohto opatrenia. Zníženie základného platu v rámci rozpätia mzdovej tarify tej istej funkcie môže organizácia vykonať, pokiaľ ho s odôvodnením pracovníkovi písomne oznámi a doručí najmenej jeden kalendárny mesiac pred jeho účinnosťou.

(6) Ustanovenie odseku 5 sa nevzťahuje na zníženie základného platu vykonané na základe právoplatného kárneho opatrenia alebo v dôsledku právoplatného súdneho rozhodnutia.

(7) Ako organizácia zvýši pracovníkovi základný plat v rámci určeného rozpätia alebo ak ho preradí do funkcie s vyššou mzdovou tarifou, prislúcha mu nový základný plat odo dňa účinnosti tohto opatrenia.

(8) Ak organizácia s pracovníkom dohodne zastupovanie pracovníka zaradeného do funkcie s vyššou mzdovou tarifou, ktorý svoju funkciu prechodne nevykonáva, prislúcha zastupujúcemu pracovníkovi základný plat v rámci rozpätia mzdovej tarify určenej pre túto funkciu, a to od začiatku zastupovania, pokiaľ trvá aspoň po dobu štyroch týždňov.

§ 4

Osobný plat

(1) Pracovníkovi, ktorý vynikajúcimi pracovnými výsledkami preukazuje mimoriadne osobné schopnosti na

výkon funkcie, môže organizácia priznať namiesto základného platu osobný plat prevyšujúci až o jednu tretinu hornú hranicu rozpätia mzdovej tarify určenej pre príslušnú funkciu. Toto ustanovenie sa netýka pracovníkov zaradených do funkcií uvedených v časti B prílohy tejto vyhlášky.

(2) Osobný plat poskytuje organizácia pracovníkovi len po dobu, po ktorú trvajú dôvody, pre ktoré sa mu osobný plat priznal.

§ 5

Mzda za prácu nadčas

(1) Za hodinu práce nadčas⁶⁾ prislúcha pracovníkovi alikvótna časť základného platu, a to

- vo výške 1/185 mesačného základného platu pri 42,5 hodinovom týždennom pracovnom čase,
- vo výške 1/180 mesačného základného platu pri 41,25 hodinovom týždennom pracovnom čase,
- vo výške 1/175 mesačného základného platu pri 40 hodinovom týždennom pracovnom čase.

(2) Popri základnom plate podľa odseku 1 a prípadných ostatných dosiahnutých zložkách mzdy prislúcha pracovníkovi, ktorému sa neposkytlo náhradné voľno za prácu nadčas,⁷⁾ príplatok

- vo výške 25 % tohto základného platu alebo
- vo výške 50 % tohto základného platu, ak ide o prácu nadčas v noci alebo v dňoch nepretržitého odpočinku v týždni, alebo
- vo výške 33 % tohto základného platu, ak ide o prácu so striedavými dennými, nočnými, sobotnými a nedeľnými smenami bez ohľadu na to, kedy k práci nadčas došlo.

(3) Pracovníkom zaradeným do funkcií, pri ktorých sa podľa časti A a B prílohy prihliada v určenej mzdovej tarife na prípadnú prácu nadčas, prislúcha mzda za prácu nadčas podľa predchádzajúcich ustanovení, iba ak ide o prácu nadčas v noci alebo v deň pracovného pokoja, s výnimkou predsedu príslušného ústredného orgánu organizácie a jemu na roveň postavenej funkcie, u ktorého je mzda za prípadnú prácu nadčas aj v tento čas zahrnutá v základnom plate.

§ 6

Mzda pri odbornom školení a preskúšaní

Za dobu účasti na školení, štúdiu popri zamestnaní a preskúšaní za účelom prehĺbenia kvalifikácie na výkon zastávanej funkcie (§ 126 ods. 3 a § 141a Zákonníka práce) poskytne organizácia pracovníkovi mzdu ako pri výkone práce, alebo ak mu ju nemožno za túto dobu určiť, mzdu vo výške priemerného zárobku bez mzdy za prácu nadčas.⁸⁾

§ 7

Príplatok za prácu v odpoľudňajších smenách

(1) Pracovníkom, ktorí pracujú v odpoľudňajšej (druhej) smene, môže organizácia poskytovať príplatok vo

5) § 3 ods. 3 písm. a) nariadenia vlády ČSSR č. 223/1988 Zb., ktorým sa vykonáva Zákonník práce.

6) § 96 Zákonníka práce.

7) § 116 Zákonníka práce.

8) Vyhláška Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí č. 235/1988 o zisťovaní a používaní priemerného zárobku.

výške 1,50 Kčs až 2,50 Kčs za hodinu, najviac však za 8 hodín.

(2) Odpoľudňajúcou (druhou) smenou sa rozumie smena, v ktorej aspoň 5 hodín pripadá do doby od 14. do 22. hodiny, pokiaľ práca (činnosť) prebieha aspoň vo dvoch smenách najmenej po dobu 14 hodín v kalendárnom dni.

(3) Pracovníkom, ktorí pracujú v dvojsmennom režime na pracoviskách s celodennou prevádzkou, môže organizácia poskytovať príplatok v rovnakej výške, ale na rozdiel od odsekov 1 a 2 za odpracované hodiny v dobe od 14. do 22. hodiny.

(4) Príplatok nemožno poskytovať za prácu nadčas s výnimkou prípadov, keď pracovník za prácu nadčas čerpá náhradné voľno.

§ 8

Príplatok za prácu v nočných smenách

(1) Pracovníkom, ktorí pracujú v nočnej smene, môže organizácia poskytovať príplatok vo výške 2,50 Kčs za hodinu, najviac však za 8 hodín.

(2) Nočnou smenou sa rozumie smena, v ktorej aspoň 5 hodín pripadá do doby od 22. do 6. hodiny.

(3) Príplatok v rovnakej výške možno poskytovať pracovníkom aj pri práci v noci, ak nejde o nočnú smenu. Prácou v noci je práca vykonávaná medzi 22. a 6. hodinou.

(4) Príplatok nemožno poskytovať

- a) za prácu nadčas s výnimkou prípadov, keď pracovník za prácu nadčas čerpá náhradné voľno,
- b) ak sa práca končí v noci pred 24. hodinou alebo ak sa začína po 4. hodine alebo
- c) po dobu, za ktorú sa pracovníkovi poskytuje príplatok za prácu v odpoľudňajúcej (druhej) smene.

§ 9

Príplatok za prácu cez soboty a nedele

(1) Pracovníkom, ktorí v rámci určeného týždenného pracovného času pracujú v sobotu a v nedeľu, poskytuje organizácia k dosiahnutej hodinovej mzde v týchto dňoch príplatok vo výške 50 % príslušnej časti základného platu (§ 5 ods. 1), a ak ide o prácu nad určený týždenný pracovný čas, vo výške 25 %. Príplatok vo výške 50 % príslušnej časti základného platu môže organizácia poskytnúť tiež v prípade, keď pracovník za prácu nadčas v sobotu a v nedeľu čerpá náhradné voľno.

(2) Príplatok sa neposkytuje za prácu cez soboty a nedele, ktoré podľa osobitného predpisu sú pracovnými dňami.

§ 10

Príplatok za cudzí jazyk

(1) Pracovníkovi, od ktorého organizácia vyžaduje používanie cudzieho jazyka pri výkone funkcie a ktorý jeho znalosť preukáže, môže organizácia poskytovať príplatok, pokiaľ jeho používanie nehodnotí pri určení výšky základného platu v rámci rozpätia (§ 3).

(2) Výška príplatku môže byť za každý jazyk až 100,- Kčs mesačne, a pokiaľ znalosť jazyka je preukázaná štátnou skúškou, až 200,- Kčs mesačne.

(3) Príplatok nemožno poskytovať pracovníkovi za jeho občasnú používanie cudzieho jazyka na úrovni obvyklých znalostí zodpovedajúcich stupňu školského vzdelania, ktorý sa požaduje pre výkon príslušnej funkcie, a ďalej za jeho znalosť českého a slovenského jazyka, prípadne jazyka národnostnej menšiny, ktorý sa bežne používa v oblasti, v ktorej národnostná menšina žije a pracovník trvale pracuje.

§ 11

Paušalizácia a kumulácia príplatkov

Organizácia môže mzdu a príplatok za prácu nadčas (§ 5) a príplatky podľa § 7, 8, 9 a 10 na základe ich doterajšieho alebo predpokladaného rozsahu poskytovať jednotlivým pracovníkom aj priemernými vopred až na dobu 12 mesiacov určenými paušálnymi sumami určenými na mesačné obdobie alebo za odpracovanú hodinu; tieto sumy môže organizácia kumulovať do jednotnej sumy.

Odmeňovanie robotníckych povolani a obchodnoprevádzkových pracovníkov

§ 12

(1) Odmeňovanie robotníckych povolani sa spravuje vyhláškou Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí č. 146/1989 Zb. o odmeňovaní pracovníkov v malých organizáciách s výnimkou § 1, 4 a § 13 ods. 1.

(2) Pre odmeňovanie obchodnoprevádzkových pracovníkov môže organizácia uplatniť vyhlásku uvedenú v odseku 1; pritom pri uplatňovaní mzdových foriem môže namiesto podľa § 4 citovanej vyhlásky postupovať podľa § 13 tejto vyhlásky.

Mzdové reformy

§ 13

(1) Organizácia môže poskytovať pracovníkom odmeny za úspešné a iniciatívne plnenie pracovných úloh a za dosiahnuté pracovné výsledky. Odmenu možno určiť tiež vopred. Pracovníkom vykonávajúcim robotnícke práce, obchodnoprevádzkové činnosti alebo rutinné a opakujúce sa administratívne a hospodárske činnosti možno tieto odmeny poskytovať spolu s tarifnou mzdou mesačne.

(2) Za splnenie mimoriadnych alebo jednorazových úloh alebo za iné výnimočné zásluhy môže organizácia poskytnúť pracovníkovi mimoriadnu odmenu.

(3) Z prostriedkov vyčlenených na odmeny môže organizácia vytvárať fondy vedúcich pracovníkov na poskytovanie odmien v ich právomoci.

(4) Organizácia môže pracovníkom poskytovať prémie v závislosti od plnenia vopred určených ukazateľov a podmienok, najmä robotníckym povolaniam za dosiahnutie vecných úspor.

(5) Organizácia vydá pre uplatňovanie odmien a prémie vnútorný mzdový predpis.

Spoločné a záverečné ustanovenia

§ 14

(1) Organizácia je povinná umožniť pracovníkom nahliadať do vyhlášky a oznámiť im ich mzdové zaradenie a výšku základného platu (tarifnej mzdy).

(2) Opatrenie podľa tejto vyhlášky robí organizácia v súlade s predpismi, ktorými je upravená pôsobnosť odborových orgánov v oblasti odmeňovania práce.

(3) Pokiaľ sa pracovníkovi určil podľa doterajších predpisov základný (osobný) plat vyšší, než mu možno určiť podľa tejto vyhlášky, môže mu ho organizácia ponechať po dobu výkonu funkcie (činnosti), pre ktorú sa určil.

§ 15

Dňom účinnosti tejto vyhlášky strácajú v organizácii platnosť doterajšie mzdové predpisy (platové poriadky) pre odmeňovanie pracovníkov, na ktorých sa vzťahuje

táto vyhláška, ktoré vydali príslušné ústredné orgány organizácii včítane Smerníc Ústredného výboru Národného frontu ČSSR pre poskytovanie odmien pracovníkom orgánov a organizácií Národného frontu zo 6. októbra 1976 a Smerníc Ústredného výboru Národného frontu ČSSR č. 93/1988 z 31. augusta 1988 na uplatnenie výnosu Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí č. 515-38434-5147 z 26. mája 1988 o odmeňovaní pracovníkov robotníckych povolani v orgánoch štátnej správy a niektorých ďalších organizáciách v znení smerníc č. III./726/88 z 13. decembra 1988.

§ 16

Pokiaľ organizácie, ktoré vznikli po 17. novembri 1989, postupovali v súlade s predpismi podľa § 15, považuje sa tento postup za postup urobený v súlade s § 113 ods. 1 Zákonníka práce.

§ 17

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. májom 1990.

Minister:

Miller v. r.

Príloha vyhlášky č. 122/1990 Zb.

Katalóg funkcií a mzdových taríf

1. Kvalifikačný katalóg funkcií a mzdových taríf určuje

- v časti A označenie funkcií politických, odborných a administratívnych pracovníkov a rozpätie mzdových taríf pre tieto funkcie,
- v časti B označenie a členenie volených, prípadne vymenovaných vedúcich funkcií ústredných orgánov a rozpätie mzdových taríf pre tieto funkcie,
- v časti C stručné pracovné charakteristiky funkcií a kvalifikačný predpoklad školského vzdelania.

2. Na účely odstupňovania výšky mzdových taríf sa organizácie rozdeľujú do dvoch kategórií. Do prvej kategórie sú zaradené Občianske fórum, Verejnosť proti násiliu, politické strany, odborové organizácie, zväzy družstevných roľníkov, Zhromaždenie politických strán a združení v ČSFR, Národný front - združenie politických strán, hnutí a spoločenských organizácií Českej republiky, Národný front - združenie spoločenských a záujmových organizácií v Slovenskej republike a Československý ústav

zahraničný. Minister práce a sociálnych vecí môže v odôvodnených prípadoch zaradiť do prvej kategórie ďalšie novoustanovené významné spoločenské a záujmové organizácie; ak ide o organizáciu s pôsobnosťou iba v Českej republike alebo v Slovenskej republike, robí tak po dohode s ministrom financií, cien a miezd príslušnej republiky. Ostatné spoločenské a záujmové organizácie sa zaraďujú do druhej kategórie.

3. Kvalifikačný predpoklad školského vzdelania uvedený pri jednotlivých funkciách v časti C je orientačný; stupeň a smer tohto predpokladu, požadovanú dĺžku praxe, prípadne ďalšie kvalifikačné požiadavky a ďalej postup pri zaraďovaní pracovníkov do funkcií v prípadoch, keď pracovník neplní kvalifikačné predpoklady a požiadavky, môže organizácia bližšie vymedziť.

4. Organizácia môže podľa potreby doplniť bližšie označenie funkcií, rozviesť a konkretizovať pracovné charakteristiky funkcií a doplniť ich o porovnateľné príklady pracovných činností.

Časť A ---- Mzdové tarify funkcií politických, odborných a administratívnych pracovníkov

čís.	funkcia názov	Mzdové tarify pre organizácie kategórie I				Mzdové tarify pre organizácie kategórie II							
		ústredné orgány ¹⁾		okresné orgány ²⁾		ústredné orgány ¹⁾		krajské orgány ³⁾		okresné orgány ³⁾			
		Kčs mesačne od	do	Kčs mesačne od	do	Kčs mesačne od	do	Kčs mesačne od	do	Kčs mesačne od	do		
1 a)	vedúci oddelenia	4600	6200	4000	5800	2900	5000	3400	5200	2900	5000	2100	4600
b)	predseda, ved. tajomník					2600	4500			2600	4500	1900	4100
2 a)	zástupca ved. oddelenia	4000	5600					2850	4800				
b)	porádca predsedu			3400	5000								
c)	podpredseda, tajomník							2850	4600				
3 a)	vedúci odboru	4000	5400										
b)	porádca, podpredseda, tajomník												
4 a)	samostat. polit. prac.-inštruktor	3300	4700	2900	4300			3600	4100	2500	3800		
b)	špecialista												
5 a)	samostat. polit. pracovník	2900	4150			1900	3800					1800	3500
b)	vedúci odborný referent												
6 a)	politický pracovník	2300	3800			1800	3200					1600	3000
b)	samostat. odbor. referent												
7 a)	politický pracovník	2000	3300	1600	2800			2000	3000			1500	2700
b)	odborný referent	1600	2800	1500	2400	1400	2000	1600	2600	1400	2300	1300	1900
8	samostatný referent	1500	2600	1400	2000	1300	1800	1300	1900	1250	1700		
9	referent	1300	2200			1200	1500						
10	hosp. správny pracovník												
11	admin. pracovník	1200	1800										

Pri funkciách č. 1 až 5 je v mzdovej tarife zahrnutá mzda za prípadnú prácu nadčas (§ 5 ods. 3 vyhlášky).

1) ústredné federálne, republikové, zemské orgány;

2) orgány krajské, oblasťné, mestské v Prahe a v Bratislave;

3) orgány okresné, obvodné v Prahe a Bratislave, mestské.

Časť B - Mzdové tarify pre vedúce funkcie ústredných orgánov

Názov funkcie	Katégoria I mzdová tarifa	Katégoria II mzdová tarifa
	Kčs mesačne od do	Kčs mesačne od do
predseda, ústredný (generálny, prvý) tajomník	5500 - 9000	5000 - 8000
podpredseda, tajomník	5000 - 7700	4500 - 7000

Pri týchto funkciách je v mzdovej tarife zahrnutá mzda za prípadnú prácu nadčas (§ 5 ods. 3 vyhlášky).

Časť C - Pracovné charakteristiky funkcií

Funkcia č. 1a) - vedúci oddelenia - riadi prácu a zodpovedá za činnosť oddelenia ústredného (federálneho, republikového, zemského) orgánu v rámci stanov a podľa pokynov príslušného orgánu; v medziach svojej pôsobnosti zastupuje organizáciu navonok.

Kvalifikačný predpoklad vzdelania: vysokoškolské

Funkcia č. 1b) - predseda, vedúci tajomník - riadi prácu a zodpovedá za činnosť aparátu krajského (oblastného, okresného, mestského) orgánu, najmä zabezpečuje plnenie uznesení príslušných orgánov; zastupuje orgán a organizáciu navonok.

Kvalifikačný predpoklad vzdelania: vysokoškolské alebo úplné stredné

Funkcia č. 2a) - zástupca vedúceho oddelenia - zastupuje vedúceho oddelenia ústredného (federálneho, republikového, zemského) orgánu v plnom rozsahu jeho činnosti, prípadne zároveň vedie niektorý odbor v oddelení.

Kvalifikačný predpoklad vzdelania: vysokoškolské

Funkcia č. 2b) - poradca predsedu (ústredného, generálneho tajomníka) - spracúva pre predsedu stanoviská a rozboru k zásadným materiálom, zabezpečuje (koordinuje) komplexnú prípravu podkladov pre rokovania príslušného ústredného orgánu, pripravuje podklady pre prejavy predsedu.

Kvalifikačný predpoklad vzdelania: vysokoškolské

Funkcia č. 2c) - podpredseda, tajomník, vedúci politický pracovník - zastupuje na zverenom úseku predsedu (vedúceho tajomníka) krajského (oblastného, okresného, mestského) orgánu, riadi tento úsek, zabezpečuje a zodpo-

vedá za prípravu materiálov pre rokovanie orgánu, rokuje s inými orgánmi a organizáciami.

Kvalifikačný predpoklad vzdelania: vysokoškolské alebo úplné stredné

Funkcia č. 3a) - vedúci odboru - riadi prácu a zodpovedá za činnosť odboru na ústrednom (federálnom, republikovom, zemskom) orgáne; v medziach svojej pôsobnosti zastupuje organizáciu navonok.

Kvalifikačný predpoklad vzdelania: vysokoškolské

Funkcia č. 3b) - poradca podpredsedu, tajomníka - spracúva pre podpredsedu (tajomníka) ústredného orgánu stanoviská a rozboru k zásadným materiálom, plní zverené úlohy, pripravuje podklady pre prejavy podpredsedu (tajomníka) ústredného orgánu.

Kvalifikačný predpoklad vzdelania: vysokoškolské

Funkcia č. 4a) - samostatný politický pracovník - inštruktor - v aparáte ústredného alebo krajského orgánu samostatne pripravuje najzávažnejšie koncepčné riešenia a stanoviská politického a spoločenského charakteru, zložitú politicko - organizačnú prácu s vysokou mierou zodpovednosti, prípadne s vedením úseku.

Kvalifikačný predpoklad vzdelania: vysokoškolské

Funkcia č. 4b) - špecialista - v aparáte ústredného alebo krajského orgánu tvorivým spôsobom plní a zabezpečuje rozhodujúce odborné (technické, ekonomické, právne) úlohy, spracúva náročné odborné stanoviská k legislatívnym a iným závažným opatreniam, prípadne vedie pracovnú skupinu alebo špecializovaný úsek činnosti.

Kvalifikačný predpoklad vzdelania: vysokoškolské

Funkcia č. 5a) - samostatný politický pracovník - samostatne tvorivým spôsobom spracúva koncepčné materiály a zabezpečuje realizáciu rozhodujúcich úloh politického a spoločenského charakteru, vedie (metodicky usmerňuje) úsek činnosti; prerokúva návrhy opatrení s orgánmi a organizáciami, metodicky pomáha nižším článkom organizácie.

Kvalifikačný predpoklad vzdelania: vysokoškolské alebo úplné stredné

Funkcia č. 5b) - vedúci odborný referent - tvorivým spôsobom plní a zabezpečuje náročné odborné (technické, ekonomické, právne, sociálne) úlohy na ústrednom (krajskom) orgáne; samostatne rieši najnáročnejšie odborné úlohy na územnom orgáne; vedie (metodicky usmerňuje) úsek odbornej agendy.

Kvalifikačný predpoklad vzdelania: vysokoškolské alebo úplné stredné

Funkcia č. 6a) - politický pracovník - samostatne zabezpečuje a plní politicko-organizačné úlohy, pripravuje návrhy politickej a spoločenskej povahy, pomáha pri zakladaní a organizovaní činnosti základných organizácií, podľa pokynov rokuje s inými orgánmi a organizáciami.

Kvalifikačný predpoklad vzdelania: vysokoškolské alebo úplné stredné

Funkcia č. 6b) - samostatný odborný referent - samostatne vykonáva náročné odborné práce (technickej, právnej, ekonomickej povahy), pripravuje návrhy odborných smerníc, pokynov, rozhodnutí a stanovísk a zabezpečuje ich realizáciu; vedie úsek hospodársko-správnej, finančnej a účtovnej agendy.

Kvalifikačný predpoklad vzdelania: vysokoškolské alebo úplné stredné

Funkcia 7a) - politický pracovník - zabezpečuje a plní politicko-organizačné úlohy podľa pokynov.

Kvalifikačný predpoklad vzdelania: vysokoškolské alebo úplné stredné

Funkcia č. 7b) - odborný referent - vykonáva náročné odborné práce podľa rámcových pokynov; vykonáva bežnú odbornú agendu na základe všeobecne záväzných a iných predpisov a uznesení orgánu; vedenie účtárne (hospodár).

Kvalifikačný predpoklad vzdelania: vysokoškolské alebo úplné stredné

Funkcia č. 8 - samostatný referent - samostatne vykonáva odborné práce na organizačnom, technickom, hospodársko-finančnom úseku spočívajúce prevažne v aplikácii záväzných právnych a iných predpisov, smerníc a pod. (účtovníčka, sekretárka a pod.).

Kvalifikačný predpoklad vzdelania: úplné stredné

Funkcia č. 9 - referent - vykonáva odborné práce podľa pokynov vedúceho (korešpondentka, obsluha náročnej reprodukčnej techniky).

Kvalifikačný predpoklad vzdelania: úplne stredné alebo stredné

Funkcia č. 10 - hospodárskosprávny pracovník - vykonáva práce hospodárskej, správnej, administratívnej povahy (obsluha telefónnej stanice a jednoduchej reprodukčnej techniky, štatistika, spisová manipulácia a pod.).

Kvalifikačný predpoklad vzdelania: stredné

Funkcia č. 11 - administratívny pracovník - vykonáva jednoduché administratívne práce (pomocné štatistické, evidenčné práce, manipulácia a doručovanie písomností).

Kvalifikačný predpoklad vzdelania: stredné alebo základné

123

VYHLÁŠKA

Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí

z 20. apríla 1990,

ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška č. 149/1988 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o sociálnom zabezpečení, vyhláška č. 165/1979 Zb. o nemocenskom poistení niektorých pracovníkov a o poskytovaní dávok nemocenského poistenia občanom v osobitných prípadoch a vyhláška č. 91/1958 Zb., ktorou sa uverejňuje opatrenie Ústrednej rady odborov a organizácií a vykonávaní nemocenského poistenia zamestnancov

Federálne ministerstvo práce a sociálnych vecí podľa § 177 ods. 1 až 3 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení zákona č. 110/1990 Zb., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení a zákon č. 54/1956 Zb. o nemocenskom poistení zamestnancov a podľa § 2 ods. 3, § 9, 51 a 63 zákona č. 54/1956 Zb. o nemocenskom poistení zamestnancov v znení zákona č. 110/1990 Zb., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení a zákon č. 54/1956 Zb. o nemocenskom poistení zamestnancov, ustanovuje:

Čl. I

Vyhláška Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí č. 149/1988 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o sociálnom zabezpečení, sa mení a dopĺňa takto:

1. § 2 sa dopĺňa odsekom 3, ktorý znie:

„(3) Za zamestnanie sa považuje aj príprava na vstup do náboženského rádu (tzv. noviciát), najviac však doba dvoch rokov; za mesačný hrubý zárobok sa pritom považuje fiktívny zárobok.“

2. § 3 znie:

„§ 3

K § 8 ods. 1 zákona

Ako zamestnanie sa hodnotí dôchodkové poistenie jednotlivo hospodáriaceho roľníka, spolupracujúceho člena jeho rodiny a inej osoby samostatne hospodáriacej po 30. septembri 1948 do 30. apríla 1990. Podmienkou pritom je zaplatenie poistného; ak sa za toto obdobie vymeriava poistné po 30. apríli 1990, vymerá sa vo výške 50,- Kčs mesačne. Zaplatenie poistného sa však nevyžaduje, ak ide o činnosť manželky jednotlivo hospodáriaceho roľníka pred 1. januárom 1969. Na dobu, za ktorú nebolo zaplatené poistné, do dňa, od ktorého sa priznáva alebo zvyšuje dôchodok, sa prihliadne ako na dobu zamestnania až odo dňa zaplatenia poistného.“

3. § 6 znie:

„§ 6

(1) Dobou nezamestnanosti je doba, po ktorú bol občan vedený v evidencii príslušného štátneho orgánu ako uchádzač o zamestnanie.

(2) Dobou nezamestnanosti je aj doba pred 9. májom 1945, po ktorú občan nebol alebo nemohol byť

zamestnaný v čase neslobody z dôvodu politického, národnostného alebo rasového útlaku, a doba výluk, štrajkov a perzekúcie pre činnosť v robotníckom hnutí.

(3) Doba, po ktorú bol občan vedený v evidencii ako uchádzač o zamestnanie, sa preukazuje potvrdením príslušného štátneho orgánu, ktorý občana viedol v tejto evidencii.“

4. § 10 včítane nadpisu znie:

„§ 10

Zápočet doby zamestnania v cudzine

K § 11 písm. b) zákona

(1) Poistné sa platí na základe prihlášky na účet príslušného orgánu sociálneho zabezpečenia. Poistné sa platí najskôr za dobu po 30. apríli 1990.

(2) Platenie poistného sa ukončuje na základe odhlášky.

(3) Poistné sa platí za celý kalendárny mesiac. Pokiaľ sa občan s príslušným orgánom nedohodne inak, platí sa vopred a v mesačných splátkach.

(4) Ustanovenia § 63 ods. 5, § 64 ods. 4, § 65 a § 72 ods. 1 a 4 platia tu obdobne.“

5. V § 11 ods. 1 písm. d) sa vypúšťajú slová „prvej a druhej hlave“.

6. V poznámke pod čiarou č. 21 sa na konci pripájajú tieto slová: „Vyhláška Úradu pre vynálezy a objavy č. 29/1986 Zb. o plánovaní tematických úloh.“

7. V § 11 ods. 2 písm. d) sa za slovo „úraz“ vkladajú slová „(choroba z povolania)“.

8. V § 11 ods. 5 sa za slová „ktorý bol“ vkladajú slová „pred 1. májom 1990“.

9. V § 11 ods. 6 sa za slová „§ 63 ods. 4 zákona“ vkladajú tieto slová: „alebo občana vykonávajúceho civilnú službu (§ 56a)“.

10. V § 13 sa za slová „28 rokov“ vkladajú tieto slová: „alebo podľa § 34 a 38 zákona alebo § 56a“.

11. V § 16 sa vypúšťa odsek 2 a zrušuje sa označenie odseku 1.

12. V § 19 sa v odseku 1 vypúšťa druhá veta.

13. V § 19 sa v odseku 2 vypúšťajú slová „a príjmy občana poskytujúceho vecné plnenia a výkony na základe povolenia národného výboru“.

14. § 19 sa dopĺňa odsekom 8, ktorý znie:

„(8) Ak ide o samostatne zárobkovo činné osoby, skúma sa splnenie podmienky podstatného poklesu zá-

robku zo zárobku dosiahnutého za predchádzajúci kalendárny rok. Za zárobok sa na tieto účely považuje vymeriavací základ (§ 65).“.

15. V § 23 ods. 1 druhá veta znie: „Ak ide o samostatne zárobkovo činnú osobu, považuje sa za príjem z jej činnosti vymeriavací základ (§ 65).“.

16. V § 23 ods. 2 tretia veta znie: „Ak ide o samostatne zárobkovo činnú osobu, skrúti sa dôchodok vždy po uplynutí kalendárneho roka.“.

17. V § 35 ods. 2 sa slová „vo výške 40 %“ nahrádzajú slovami „vo výške 50 %“.

18. § 35 sa dopĺňa odsekom 3, ktorý znie:

„(3) Ak sa podľa predchádzajúcich odsekov vypláca časť dôchodku, vypláca sa vždy vo výške najmenej jednej polovice dôchodku, a to celkom pre všetkých oprávnených.“.

19. V § 37 ods. 3 sa v druhej vete vypúšťajú slová „s výnimkou zariadení pre zrakovo postihnutých, ak ide o dieťa úplne nevidomé vo veku do 14 rokov“.

20. V § 40 ods. 1 sa vypúšťa druhá veta.

21. § 42 ods. 2 znie:

„(2) Hrubými zárobkami sú aj zárobky za kalendárne mesiace, v ktorých občan činný na základe dohody o pracovnej činnosti nebol nemocensky zabezpečený len preto, že jeho príjem nedosiahol 400,- Kčs mesačne.“.

22. § 44 ods. 1 znie:

„(1) Za expertov v zahraničí sa považujú česko-slovenskí občania, ktorí v rámci medzinárodnej spolupráce vykonávajú v cudzine pre zahraničných zamestnávateľov činnosť sprostredkovanú príslušným česko-slovenským štátnym orgánom alebo oprávnenou česko-slovenskou organizáciou, pokiaľ tito občania uhrádzajú pravidelný príspevok podľa osobitných predpisov.“.

23. V § 45 sa vypúšťa ustanovenie písmena c); doterajšie písmeno d) sa označuje ako písmeno c).

24. Za § 56 sa vkladá nový § 56a, ktorý včítane nadpisu znie:

„§ 56a

Občania vykonávajúci civilnú službu

(1) Za zamestnanie sa považuje doba výkonu civilnej služby.⁷⁰⁾ Pre zisťovanie priemerného mesačného zárobku sa však táto doba posudzuje ako náhradná doba.

(2) Úraz utrpený pri výkone činnosti vykonávanej v rámci civilnej služby podľa pokynov organizácie alebo v priamej súvislosti s takým výkonom sa považuje za pracovný úraz; ustanovenie § 19 ods. 2 zákona platí obdobne.

(3) Doba výkonu civilnej služby sa preukazuje potvrdením národného výboru, ktorý vydal povolávací rozkaz nastúpiť civilnú službu. Organizácia, v ktorej sa vykonáva civilná služba, je povinná viesť potrebnú evidenciu

a poskytnúť tomuto národnému výboru potrebné podklady.“.

25. V § 58 ods. 1 sa vypúšťajú slová „najskôr však dňom 1. januára 1953“.

26. V § 59 ods. 1 písm. i) sa slová „v pionierskych táboroch“ nahrádzajú slovami „v táboroch pre deti“.

27. „Druhá časť znie:

„ D R U H Á Č A S Ť

SOCIÁLNE ZABEZPEČENIE SAMOSTATNE ZÁROBKOVO ČINNÝCH OSÔB

K § 1 ods. 8, § 2 ods. 1 písm. c), § 6 ods. 1 písm. f), § 8 ods. 1 písm. g), § 145a a 145b zákona

Prvý diel

Všeobecné ustanovenia

§ 61

Osobný rozsah

(1) Za samostatne zárobkovo činné osoby sa na účely nemocenského a dôchodkového zabezpečenia považujú

- a) osoby prevádzkujúce podnikateľskú činnosť podľa zákona o súkromnom podnikaní občanov⁷¹⁾ a ďalšie osoby prevádzkujúce samostatnú zárobkovú činnosť vo vlastnej réžii a na vlastnú ťarchu podľa iných všeobecne záväzných právnych predpisov,
- b) osoby vykonávajúce umeleckú alebo inú tvorivú činnosť na základe zákona o literárnych, vedeckých a umeleckých dielach (autorský zákon)⁷²⁾ mimo pracovnoprávných a obdobných vzťahov, pokiaľ túto činnosť podľa svojho vyhlásenia chcú vykonávať sústavne,
- c) samostatne hospodáriaci roľníci, ktorí obhospodarujú poľnohospodársku pôdu a sú osobne zárobkovo činní na vlastnú ťarchu, alebo
- d) športovci, ktorí športovú činnosť vykonávajú podľa svojho vyhlásenia zárobkovo ako svoje povolanie, ale nie v pracovnoprávnom alebo obdobnom vzťahu.

(2) Za rovnakých podmienok a v rovnakom rozsahu sú na nemocenskom a dôchodkovom zabezpečení samostatne zárobkovo činných osôb

- a) uvedených v odseku 1 písm. a) a b) zúčastnení aj manželia týchto osôb, pokiaľ sa podieľajú na ich zárobkovej činnosti, alebo
- b) uvedených v odseku 1 písm. c) zúčastnení, ak sa trvale zúčastňujú na zárobkovej činnosti samostatne hospodáriaceho roľníka, aj manželia, deti a súrodenci od skončenia povinnej školskej dochádzky, rodičia, svokor, svokra, zať a nevesta, družka (druh) samostatne hospodáriaceho roľníka, ako aj manželka (manžel) tohto spolupracujúceho člena rodiny, ak nejde o pracovnoprávne vzťahy

(ďalej len „spolupracujúce osoby“).

70) Zákon č. 73/1990 Zb. o civilnej službe.

71) § 1 zákona č. 105/1990 Zb.

72) Zákon č. 35/1965 Zb.

Účasť na zabezpečení

§ 62

(1) Samostatne zárobkovo činné osoby sú v kalendárnom mesiaci zúčastnené na nemocenskom a dôchodkovom zabezpečení, pokiaľ zaplatili za tento mesiac poistné.

(2) Zabezpečenie vzniká dňom, ktorý samostatne zárobkovo činná osoba uviedla na prihláške ako deň začatia činnosti, najskôr však dňom, od ktorého je oprávnená vykonávať svoju činnosť, a zaniká dňom, ktorý uviedla na odhláške, najneskôr však dňom zániku oprávnenia.

§ 63

(1) Samostatne zárobkovo činná osoba je povinná podať do ôsmich dní od začatia tejto činnosti prihlášku na zabezpečenie a do ôsmich dní po skončení tejto činnosti podať odhlášku. Za spolupracujúce osoby podáva v týchto lehotách prihlášku a odhlášku samostatne zárobkovo činná osoba.

(2) Samostatne zárobkovo činná osoba nie je povinná podávať prihlášku na zabezpečenie, ak bude vykonávať činnosť tak malého rozsahu, že jej príjem nemá dosahovať 4800,- Kčs ročne, alebo ak je už zúčastnená na nemocenskom a dôchodkovom zabezpečení z iného dôvodu, alebo ak poberá starobný alebo invalidný dôchodok.

(3) Osoby uvedené v odseku 2 sa môžu odhlásiť zo zabezpečenia kedykoľvek.

(4) Pokiaľ samostatne zárobkovo činná osoba preruší svoju činnosť z dôvodu výkonu vojenskej služby, starostlivosti o dieťa alebo z iných závažných dlhodobých dôvodov, je na základe svojej žiadosti vyňatá z účasti na zabezpečení. V týchto prípadoch sa odhláška a pri opätovnom vzniku účasti na zabezpečení prihláška podáva v lehotách uvedených v odseku 1.

(5) Prihlášky a odhlášky sa podávajú na určených tlačivách príslušnému orgánu sociálneho zabezpečenia.

§ 64

Platenie poistného

(1) Poistné sa platí na účet príslušného orgánu sociálneho zabezpečenia za celý kalendárny mesiac, a to do 20. dňa predchádzajúceho kalendárneho mesiaca. Príslušný orgán sociálneho zabezpečenia môže na žiadosť povoliť platenie poistného za dlhšie obdobie.

(2) Samostatne zárobkovo činná osoba platí poistné za seba a poistné za spolupracujúce osoby. Poistné sa platí zaokrúhlené na celé koruny.

(3) Poistné sa platí po prvý raz za kalendárny mesiac, v ktorom zabezpečenie vzniklo, a to do ôsmich dní od začatia činnosti, a naposledy za kalendárny mesiac, v ktorom zabezpečenie zaniklo. Pokiaľ zabezpečenie vznikne po 20. dni v kalendárnom mesiaci, platí sa poistné na nasledujúci kalendárny mesiac v tej istej lehote.

(4) Dlžné poistné možno doplatiť. V tomto prípade musí byť vymeriavací základ rovnaký v celom období, za ktoré sa poistné dopláca.

§ 65

Vymeriavací základ

Sumu vymeriavacieho základu pre určenie výšky poistného určuje samostatne zárobkovo činná osoba, najviac však sumou 10 000,- Kčs mesačne.

§ 66

Všeobecné podmienky poskytovania dávok

(1) Dávka patrí, ak sú splnené podmienky pre nárok na ňu a je zaplatené poistné za celú dobu trvania zabezpečenia, včítane doby, po ktorú sa majú vyplácať dávky nemocenského zabezpečenia, ak v tejto vyhláške nie je ustanovené inak.

(2) Ochranná lehota plynie, len ak je podaná odhláška zo zabezpečenia po skončení samostatnej zárobkovej činnosti.

(3) Poistné sa neplatí

- a) pokiaľ nárok na dávku nemocenského zabezpečenia vznikol po zániku zabezpečenia buď v ochrannnej lehote, alebo počas doby, po ktorú samostatne zárobkovo činná osoba poberá nemocenské alebo peňažnú pomoc v materstve, alebo
- b) za dobu poberania dávky nemocenského zabezpečenia po zániku zabezpečenia, ak nárok na dávku vznikol v dobe predtým dňom zániku oprávnenia vykonávať samostatnú zárobkovú činnosť.

(4) Nároky na dávky sa uplatňujú na určených tlačivách.

*Druhý diel**Nemocenské zabezpečenie*

§ 67

Dávky

(1) Z nemocenského zabezpečenia sa poskytujú tieto dávky:

- a) nemocenské,
- b) peňažná pomoc v materstve,
- c) podpora pri narodení dieťaťa,
- d) prídavky na deti,
- e) pohrebné,
- f) kúpeľná starostlivosť.

(2) Podmienkou vzniku nároku na dávku a jej poskytovanie je, že za kalendárny mesiac, v ktorom nárok vznikol, bolo včas zaplatené poistné; doplatením dlžného poistného nárok na dávku nevzniká.

§ 68

Nemocenské

(1) Samostatne zárobkovo činná osoba má nárok na nemocenské, ak je pre chorobu, úraz alebo po dobu kúpeľnej starostlivosti uznaná za dočasne neschopnú na výkon doterajšej samostatnej zárobkovej činnosti, pokiaľ túto činnosť po dobu tejto neschopnosti nevykonáva. To tiež platí, keď bola samostatne zárobkovo činnou osobou nariadená karanténa podľa predpisov o boji proti prenosným chorobám.

(2) Nemocenské patrí za kalendárne dni a určuje sa z priemernej dennej sumy vymeriavacieho základu, najviac však zo sumy 107,- Kčs.

(3) Priemerná denná suma vymeriavacieho základu sa vypočíta tak, že sa súčet vymeriavacích základov v rozhodnom období delí počtom kalendárnych dní pripadajúcich na rozhodné obdobie. Rozhodným obdobím je predchádzajúci kalendárny rok, a ak netrvalo zabezpečenie po celý tento rok, časť tohto roka, najmenej však šesť kalendárnych mesiacov; v ostatných prípadoch je rozhodným obdobím posledných 12 kalendárnych mesiacov pred mesiacom, v ktorom nárok na nemocenské vznikol, a ak zabezpečenie trvalo kratšiu dobu, celá táto kratšia doba. Do rozhodného obdobia sa nezahrňa kalendárny mesiac, v ktorom vznikol nárok na nemocenské; ak však spadá do rozhodného obdobia kalendárny mesiac, v ktorého priebehu nemocenské zabezpečenie vzniklo alebo zaniklo, zahrňa sa do rozhodného obdobia celý tento mesiac.

(4) Nemocenské sa pre pracovný úraz alebo chorobu z povolania nezvyšuje.

§ 69

Peňažná pomoc v materstve

(1) Peňažná pomoc v materstve patrí odo dňa prerušenia doterajšej samostatnej zárobkovej činnosti, a to od začiatku šiesteho týždňa pred očakávaným dňom pôrodu, najskôr však od začiatku ôsmeho týždňa pred týmto dňom.

(2) Ustanovenie § 68 ods. 2 a 3 tu platí obdobne.

§ 70

Prídavky na deti

Pre nárok na prídavky na deti sa podmienky pracovného úväzku a odpracovanej doby považujú za splnené, pokiaľ samostatne zárobkovo činná osoba je zúčastnená na zabezpečení podľa tejto časti.

§ 71

Spoločné ustanovenia

(1) Prídavky na deti, podpora pri narodení dieťaťa a pohrebné sa oprávnenému neposkytnú, pokiaľ mu patria obdobné dávky z nemocenského zabezpečenia podľa iných predpisov.

(2) Ak sa nemocenské poskytuje (§ 68) za tú istú dobu podľa iných predpisov, určí sa toto nemocenské najviac sumou, ktorá spolu s nemocenským poskytovaným podľa iných predpisov neprevýši za kalendárny deň sumu 75,- Kčs, ak ide o prvé tri kalendárne dni neschopnosti, sumu 96,- Kčs za štvrtý a každý deň neschopnosti a sumu 107,- Kčs pri zvýšení pre aktívnu tuberkulózu. To platí obdobne aj pre poskytovanie peňažnej pomoci v materstve (§ 69).

TRETÍ DIEL

Dôchodkové zabezpečenie

§ 72

(1) Na činnosť samostatne zárobkovo činných osôb sa prihliadne ako na dobu zamestnania, ak sa zaplatilo poistné za celú dobu trvania zabezpečenia; ak sa poistné

za túto dobu nezaplatilo do dňa, od ktorého sa priznáva alebo zvyšuje dôchodok, prihliadne sa na ňu ako na dobu zamestnania až odo dňa zaplatenia poistného.

(2) Za hrubý zárobok sa považuje vymeriavací náklad (§ 65).

(3) Pri výpočte priemerného mesačného zárobku z hrubých zárobkov podľa odseku 2 neplatí § 12 ods. 7.

(4) Invalidný a čiastočný invalidný dôchodok sa pre pracovný úraz alebo chorobu z povolania nezvyšuje.

(5) Pokiaľ sa na dôchodkovom zabezpečení zúčastňujú požívatelia starobných a vdovských dôchodkov, poskytujú sa im tieto dôchodky za podmienok ustanovených pre poskytovanie týchto dôchodkov v nariadení vlády Československej socialistickej republiky č. 142/1983 Sb. o poskytovaní dôchodkov niektorým pracujúcim dôchodcom s tým, že podmienka dojednania zamestnania na určitý čas podľa § 2 a 3 tohto nariadenia sa považuje za splnenú."

28. § 73 až 106 sa včítane nadpisov vypúšťajú.

29. V § 108 ods. 4 sa slová „Pionierskej organizácie Socialistického zväzu mládeže, Revolučného odborového hnutia alebo iných“ nahrádzajú slovami „odborových orgánov alebo“.

30. § 112 ods. 2 sa dopĺňa ustanovením písmena e), ktoré znie:

„e) civilná služba.⁷⁰⁾“

31. Za § 112 sa vkladá nový § 112a, ktorý znie:

„§ 112a

Zabezpečenie pri službe v ozbrojených silách

(1) Samostatne zárobkovo činná osoba (§ 61 ods. 1 a 2) má nárok pri vojenskom cvičení a ďalších druhoch služby v ozbrojených silách Česko-slovenskej federatívnej republiky uvedených v § 112 ods. 2 na náhradu zárobku.

(2) Náhrada zárobku je za každý kalendárny deň vojenského cvičenia (inej služby)

- a) 50 % priemernej dennej sumy vymeriavacieho základu (§ 68 ods. 3), ak samostatne zárobkovo činná osoba nevyživuje žiadnu osobu,
- b) 65 % priemernej dennej sumy vymeriavacieho základu, ak samostatne zárobkovo činná osoba vyživuje jednu osobu,
- c) 90 % priemernej dennej sumy vymeriavacieho základu, ak samostatne zárobkovo činná osoba vyživuje dve osoby, a
- d) 95 % priemernej dennej sumy vymeriavacieho základu, ak samostatne zárobkovo činná osoba vyživuje tri a viac osôb.

(3) Vyživovanými osobami sa rozumejú osoby, ktoré sa uznávajú za vyživované pri poskytovaní náhrady mzdy pri vojenskom cvičení pracovníkom v pracovnom pomere.⁷³⁾

(4) Náhradu zárobku poskytuje príslušný orgán sociálneho zabezpečenia, ktorý vykonáva nemocenské a dôchodkové zabezpečenie samostatne zárobkovo činných osôb. Za poskytnutie tejto dávky sa nevyžaduje úhrada podľa § 92 zákona."

32. V tretej časti štvrtá hlava znie:

73) § 27 ods. 2 nariadenia vlády Československej socialistickej republiky č. 223/1988 Zb., ktorým sa vykonáva Zákonník práce.

„ Š T V R T Á H L A V A

STAROSTLIVOSŤ O OBČANOV, KTORÍ POTREBUJÚ
OSOBITNÚ POMOC

K § 90 ods. 1 zákona

§ 121a

**Príspevok občanom, ktorým nemožno
zabezpečiť zamestnanie**

(1) Občanom, ktorým národný výbor nemôže zabezpečiť vhodné zamestnanie a ktorým nemožno poskytovať hmotné zabezpečenie podľa osobitných predpisov o zabezpečení pracovníkov pri organizačných zmenách a občanov pred nástupom do zamestnania⁷⁴⁾ a ktorých životné potreby nezabezpečujú príjmy zo zárobkovej činnosti alebo iné príjmy, poskytujú príslušné štátne orgány pri splnení podmienky sociálnej odkázanosti peňažné dávky, a to až do súm uvedených v § 140, ktoré sa považujú za potrebné na zabezpečenie výživy a ostatných osobných potrieb a úhrady nákladov na domácnosť.

(2) Na úhradu mimoriadnych potrebných výdavkov sa môže poskytnúť jednorazová peňažná dávka až do výšky 1000,- Kčs.

(3) V odôvodnených prípadoch sa môže poskytnúť namiesto peňažných dávok podľa odsekov 1 a 2 vecné plnenie, a to najviac v uvedených sumách.

(4) Za poskytnutie dávok občanom uvedeným v odseku 1 sa nevyžaduje úhrada podľa § 92 zákona.“

Doterajšia štvrtá až šiesta hlava sa označujú ako piata až siedma hlava.

33. V § 122 ods. 4 v druhej vete sa slová „úmerne k výške ich priemerného čistého mesačného príjmu“ nahrádzajú slovami „v pomere k sadzbám na nich pripadajúcim“ a ďalej sa pripája táto veta: „Suma takto upravenej úhrady sa zaokrúhľuje na celé koruny.“

34. V § 139 ods. 1 písm. c) sa slová „do dvoch rokov“ nahrádzajú slovami „do troch rokov“.

35. V § 139 ods. 2 v písm. l) sa na konci pripájajú slová „a príspevok pred nástupom do zamestnania.“⁷⁵⁾“.

36. V § 139 ods. 5 písm. d) sa slová „jeho manžela (druha) a inej osoby, ktorá s občanom žije v spoločnej domácnosti a má k nemu vyživovaciu povinnosť“ nahrádzajú slovami „a jeho manžela (druha)“.

37. V § 145 sa doterajší text označuje ako odsek 1 a dopĺňa sa novým odsekom 2, ktorý znie:

„(2) Samostatne zárobkovo činná osoba je povinná pri uplatnení nároku na nemocenské alebo peňažnú pomoc v materstve oznámiť, že má nárok na tieto dávky aj podľa iných predpisov (§ 71 ods. 2).“.

38. V § 146 písm. c) sa slová „to platí tiež, pokiaľ ide o expertov v zahraničí“ nahrádzajú slovami „u expertov organizácia, ku ktorej je expert v pracovnom pomere, a v ostatných prípadoch sprostredkujúci orgán (organizácia)“.

39. § 146 písm. i) znie:

„i) u samostatne zárobkovo činných osôb príslušný orgán sociálneho zabezpečenia, ktorý vykonáva ich zabezpečenie.“.

40. § 146 písm. l) a m) znejú:

„l) u občanov uvedených v § 2 ods. 3 príslušný náboženský poriadok,

m) u občanov vykonávajúcich civilnú službu národný výbor, ktorý vydal povolávací rozkaz nastúpiť civilnú službu.“.

41. § 146 písm. p) znie:

„p) u dlhodobo uvoľnených športovcov (§ 55) telovýchovná jednota, ktorá vypláca odmeny.“.

42. § 147 ods. 5 znie:

„(5) Ak ide o samostatne zárobkovo činnú osobu (spolupracujúcu osobu), vedie príslušný orgán sociálneho zabezpečenia v evidencii údaje uvedené v odseku 1 písm. a), b), g), h) a ďalej údaje o vyplácaných dávkach, o platbách poisťného, o výške vymeriavacieho základu, o vzniku a zániku účasti na zabezpečení a rozhodnutí o registrácii (povolení výkonu činnosti), ak je vydané.“.

43. V § 147 sa vypúšťajú odseky 6 a 7 a odsek 8 sa označuje ako odsek 6.

44. V § 153 ods. 2 písm. a) sa vypúšťajú slová „ak nejde o umelca alebo o občana poskytujúceho služby“.

45. § 155 sa vypúšťa.

46. § 157 sa dopĺňa odsekom 3, ktorý znie:

„(3) Občan, ktorého zamestnávateľom je iný občan, ktorý nevykonáva nemocenské poistenie svojich zamestnancov ako závod, podáva žiadosť o dávku dôchodového zabezpečenia na príslušnom orgáne sociálneho zabezpečenia.“.

47. § 159 sa vypúšťa.

48. § 175 znie:

„§ 175

(1) V rozsahu a za podmienok ustanovených predpismi platnými pred 1. októbrom 1988 sa hodnotí

a) pred 1. januárom 1980 doba zamestnania domácich pracovníkov, opatrovateľov, občanov so zmenenou pracovnou schopnosťou a vedeckých a umeleckých aspirantov,

b) pred 1. januárom 1969 činnosť, po ktorú členka jednotného roľníckeho družstva pred vstupom do tohto družstva alebo pracovníčka ostatných organizácií s poľnohospodárskou alebo lesnou výrobou pred vstupom do tejto organizácie bola zúčastnená na zárobkovej činnosti svojho manžela, ktorý bol jednotlivým hospodáriacim roľníkom alebo spolupracujúcim členom jeho rodiny,

c) pred 9. májom 1945 doba zaradenia do pracovného útvaru podľa vládneho nariadenia č. 223/1938 Zb. a doba začlenenia v čase neslobody do osobitných útvarov zriadených na vojnové účely.

d) pred 9. májom 1945 doba služby v tzv. vládnom vojsku, doba služby vojakov z povolania v armáde

74) Vyhláška Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí č. 195/1989 Zb. o zabezpečení pracovníkov pri organizačných zmenách a občanov pred nástupom do zamestnania.

75) § 23 vyhlášky č. 195/1989 Zb.

tzv. slovenského štátu a doba služby tých príslušníkov polície a četníctva, ktorí boli prijatí do služieb v čase neslobody.

(2) V rozsahu a za podmienok ustanovených predpismi platnými pred 1. májom 1990 sa hodnotí pred týmto dňom účasť na zabezpečení občanov poskytujúcich vecné plnenia a výkony na základe povolenia národného výboru a účasť na zabezpečení umelcov a vedeckých pracovníkov.“.

49. § 179 sa vypúšťa.

Čl. II

Vyhláška Ústrednej rady odborov č. 165/1979 Zb. o nemocenskom poistení niektorých pracovníkov a o poskytovaní dávok nemocenského poistenia občanom v osobitných prípadoch v znení vyhlášky č. 155/1983 Zb., vyhlášky č. 79/1984 Zb., vyhlášky č. 135/1984 Zb., vyhlášky č. 59/1987 Zb. a vyhlášky č. 148/1988 Zb. sa mení a dopĺňa takto:

1. § 1 sa dopĺňa ustanovením písmena k), ktoré znie:

„k) občanov vykonávajúcich civilnú službu (trinásty oddiel)“.

2. § 35 ods. 1 znie:

„(1) Za expertov v zahraničí sa považujú česko-slovenskí občania, ktorí v rámci medzinárodnej spolupráce vykonávajú v cudzine pre zahraničných zamestnávateľov činnosť sprostredkovanú príslušným štátnym orgánom alebo oprávnenou československou organizáciou, pokiaľ títo občania uhrádzajú pravidelný príspevok podľa osobitných predpisov.“.

3. V § 39 sa v prvej vete vypúšťajú slová „prípadne naposledy bol“ a druhá veta znie: „V ostatných prípadoch tieto povinnosti plní sprostredkujúci orgán (organizácia).“.

4. Za § 102 sa vkladá nový trinásty oddiel, ktorý včítane nadpisu znie:

„TRINÁSTY ODDIEL

OBČANIA VYKONÁVAJÚCI CIVILNÚ SLUŽBU

§ 102a

Okruh poistených

Na nemocenskom poistení sú zúčastnení občania vykonávajúci civilnú službu.³³⁾

§ 102b

Peňažné dávky nahrádzajúce mzdu

Peňažné dávky nahrádzajúce mzdu z nemocenského poistenia občanov vykonávajúcich civilnú službu nepatria. Ustanovenia § 62 vyhlášky č. 143/1965 Zb. platia pre týchto občanov obdobne.

§ 102c

Prídavky na deti

Podmienka pracovného úväzku a podmienka odpra-

covanej doby pre nárok na prídavky na deti sa považujú za splnené, pokiaľ je občan vykonávajúci civilnú službu poistený podľa tohto oddielu.

§ 102d

Povinnosti závodu (organizácie) vyplývajúce z predpisov o nemocenskom poistení zamestnancov plní pre občanov vykonávajúcich civilnú službu organizácia, v ktorej sa táto služba vykonáva.“.

Čl. III

Vyhláška č. 91/1958 Zb., ktorou sa uverejňuje opatrenie Ústrednej rady odborov o organizácii a vykonávaní nemocenského poistenia zamestnancov, v znení vyhlášky č. 191/1960 Zb., vyhlášky č. 6/1967 Zb. a vyhlášky č. 178/1968 Zb. sa mení a dopĺňa takto:

1. § 5 znie:

„§ 5

(1) Závodom sa na účely nemocenského poistenia rozumie zamestnávateľ, ktorý má viac než 20 zamestnancov. Závodom sa rozumie aj zamestnávateľ, ktorý má menej zamestnancov, ak má útvar, v ktorom sa vedie evidencia miezd, alebo ak evidenciu miezd vedie pre neho iná organizácia.

(2) Zamestnávateľa neuvedení v odseku 1 sa na účely nemocenského poistenia považujú za malé závody.“.

2. V § 7 ods. 1 sa za slová „Závodný výbor“ vkladajú slová „odborové organizácie (ďalej len „závodný výbor“)“.

3. § 7 sa dopĺňa odsekom 6, ktorý znie:

„(6) Ak v závode nie je ustanovená odborová organizácia, ktorá má svoj výbor, plní jej úlohy pri vykonávaní poistenia okresná správa nemocenského poistenia príslušná podľa sídla závodu.“.

Čl. IV

(1) Poistenie jednotlivu hospodáriacich roľníkov spolupracujúcich členov ich rodín a iných osôb samostatne hospodáriacich podľa § 82 až 106 vyhlášky č. 149/1988 Zb. zaniká 30. aprílom 1990.

(2) Zabezpečenie umelcov a občanov poskytujúcich vecné plnenie a výkony na základe povolenia národného výboru podľa § 61 až 81 vyhlášky č. 149/1988 Zb. a zabezpečenie vedeckých pracovníkov podľa § 179 vyhlášky č. 149/1988 Zb. zaniká dňom 30. apríla 1990. Pokiaľ sú títo občania po 30. apríli 1990 zúčastnení na sociálnom zabezpečení ako samostatne zárobkovo činné osoby, považuje sa za ich príjem v období od 1. januára 1990 do 30. apríla 1990 príjem, ktorý zodpovedá priemernému mesačnému príjmu ustanovenému z vymeriavacích základov v období od 1. mája 1990 do 31. decembra 1990.

(3) Pre vznik zabezpečenia občanov uvedených v odseku 1 a 2 podľa čl. I bod 27 tejto vyhlášky treba podať novú prihlášku; toto zabezpečenie vzniká najskôr 1. májom 1990. Túto prihlášku treba podať a poistné zaplatiť do 31. decembra 1990; nároky na dávky na základe tejto prihlášky v období od 1. mája 1990 do 31. decembra 1990 sa posudzujú podľa tejto vyhlášky.

33) Zákon č. 73/1990 Zb. o civilnej službe.

(4) Nemocenské a peňažná pomoc v materstve, ktoré sa poskytovali k 30. aprílu 1990 občanom uvedeným v odseku 2, sa poskytujú po tomto dni ďalej za podmienok a vo výške podľa predpisov platných pred 1. májom 1990, pokiaľ podmienky pre tieto dávky ďalej trvajú aj po 30. apríli 1990.

(5) Ak osoby uvedené v odseku 1 v dôsledku zníženia vekovej hranice pre odchod do starobného dôchodku túto hranicu už dosiahli pred 1. májom 1990, považuje sa za deň vzniku nároku na dôchodok najskôr 1. máj 1990. Ak tieto osoby splnili podmienky pre vznik nároku na starobný dôchodok podľa predpisov platných pred 1. májom 1990, boli od vzniku nároku ďalej nepretržite poistené a nepoberali starobný dôchodok ani jeho časť,

určí sa výška starobného dôchodku, pokiaľ je to pre ne výhodnejšie, podľa predpisov platných po 30. apríli 1990.

(6) Postup podľa čl. I bod 33 sa pre výpočet úhrady za pobyt detí umiestnených v ústavoch sociálnej starostlivosti pre mládež pred 1. májom 1990 použije len vtedy, ak sa po 30. apríli 1990 zmenia pomery občanov, od ktorých sa úhrada požaduje.

Čl. V

Účinnosť

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. májom 1990.

Minister:

Miller v. r.

OPATRENIA
FEDERÁLNYCH ORGÁNOV A ORGÁNOV REPUBLÍK

UZNESENIE
Predsedníctva Federálneho zhromaždenia

z 1. marca 1990

o určení počtu poslancov Snemovne ľudu volených na území národných republík

Predsedníctvo Federálneho zhromaždenia určuje v súlade s § 6 zákona č. 47/1990 Zb. o voľbách do Federálneho zhromaždenia, že na území českej republiky sa bude voliť 101 poslancov Snemovne ľudu a na území Slovenskej republiky sa bude voliť 49 poslancov Snemovne ľudu.

Dubček v. r.

